

Radosna vijest

MISIJSKI
LIST

Zahvala za zlatni jubilej

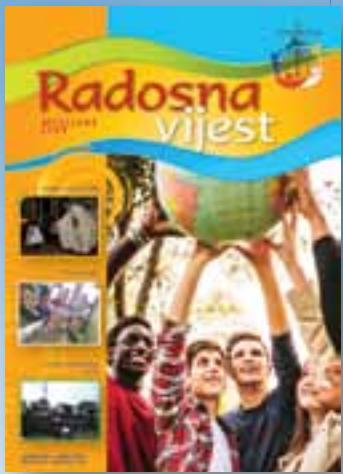

Moja Ukrajina

Svetost svakidašnjeg
života

Apostolat molitve

Da se posvećeni muževi i žene trude oko svojeg napretka te da budu prisutni među siromasima, onima na rubu društva i onima koji nemaju nikakva glasa.

Sadržaj

Uvodnik

Poruka pape Franje za Svjetski dan misija 2018.

U središtu

Iz života naših misionara

Intervju

Apostolat molitve

Vijesti iz Crkve u svijetu

Vijesti iz Crkve u Hrvata

Život jednog misionara

Misijski velikani

Ja svoju Crkvu volim	3
Zajedno s mladima donosimo evanđelje svima.....	4
„Da možda i vi ne kanite otići?“ (Iv 6, 67)	6
Zahvala za zlatni jubilej.....	8
Moja Ukrajina.....	10
Svetost svakidašnjeg života.....	12
Nove misionarke na Salomonskim Otocima	14
Misijska nakana za listopad	16
Sveta Terezija od Djeteta Isusa – suzaštitnica misija	17
Svjetski susret obitelji i misijski zadatak za bolji svijet.....	17
Poslanica biskupa BK BiH o proglašenju Misijske godine i izvanrednoga misijskog mjeseca	18
Opustjela polja	19
Sveti Ivan Gabrijel Perboyre, lazarist i mučenik u Kini	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisak: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski Žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Ja svoju Crkvu volim

Krštenjem u rijeci Jordanu započeo je život „Isusa odrasloga“, početak njegova javnog života. Međutim postoje i drugi počeci u njegovu životu, drugačiji, i mlađi i stariji.

Da ne idem predaleko, prisjetimo se Marijina ‚da‘, pa Betlehema i prikazanja. Tu je i njegov Egipat, o kojem ništa ne znamo. Sve su to njegovi počeci. A ono što je tajanstveno jest odgovor na pitanje: Što je s onime između toga? Evangelje je još opisalo Isusa tinejdžera. I poslje ništa. Sve do krštenja. Ništa. Apsolutna šutnja. Isus je, jednostavno, nestao s pozornice. O gotovo tridesetak godina ništa. Onda dolazi krštenje i tri godine intenzivna hodanja Palestinom – čineći dobro svakomu, služeći Ocu i ljudima.

Istina, ono što je zapisano dovoljno je da vjerujemo i da imamo život vječni (Iv 20, 31), no sveti apostol Ivan prije toga će napisati da „ima još mnogo toga što učini Isus i kad bi se sve redom popisalo, sav svijet, mislim, ne bi obuhvatilo knjiga koje bi se napisale“ (Iv 21, 25). Postoje dakle još neispisane Isusove knjige. Knjige naših života!

Svatko od nas je ta nedovršena Isusova knjiga. Mogli bismo ju još nazvati neispričana i nepročitana priča! I tako – knjiga do knjige, biblioteka, tijelo Kristovo, živa Crkva!

Mala Terezija, zaštitnica misije, prelijepo je govorila o njoj: „Shvatila sam, ako Crkva ima tijelo sastavljeno od različitih udova, da joj onda ne nedostaje najpotrebniji i najplemenitiji od svih udova: shvatila sam da Crkva ima srce i da to srce gori od ljubavi. Shvatila sam da jedino ljubav oživljuje udove Crkve, te kad bi se ljubav ugasila, ne bi više apostoli navješćivali evanđelja, mučenici ne bi više htjeli proljevati svoju krv!“

Ja još uvijek vjerujem u takvu – jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu! Ja joj vjerujem, jer ja svoju Crkvu, jednostavno – volim!

Zajedno s mladima donosimo evanđelje svima

Dragi mladi,

želim zajedno s vama razmišljati o poslanju koje nam je Krist povjerio. U svom obraćanju vama obraćam se ujedno svim kršćanima koji u Crkvi žive avanturu svog života kao djeca Božja. Ono što mi leži na srcu reći svima, dok se obraćam vama, je sigurnost da kršćanska vjera ostaje trajno mlada kada je otvorena poslanju koje nam Krist povjerava. »Misiji žar je znak životnosti vjere« (Redemptoris missio, 2), pisao je sveti Ivan Pavao II., papa koji je pokazao tako veliku ljubav i veoma se posvećivao mladima.

Sinoda koja će se održati u Rimu sljedećeg listopada, mjeseca posvećenog misijama, pruža nam priliku bolje razumjeti, u svjetlu vjere, ono što Gospodin Isus želi reći vama mladima, i preko vas, svim kršćanskim zajednicama.

Život je misija

Svaki muškarac i svaka žena je jedna misija i to je razlog zbog kojeg smo ovdje na zemlji. Biti privučeni i poslati su dva pokreta koja naše srce, pogotovo kad je čovjek mlađi, osjeća kao unutarnje sile ljubavi koje su obećanje za budućnost i tjeraju nas naprijed kroz život. Nitko tako kao mlađi ne osjeća prodornu snagu života i njegov čar. Radosno živjeti našu odgovornost za svijet veliki je izazov. Dobro poznajem svjetla i sjene mladosti; kada se prisjetim svoje mladosti i svoje obitelji, sjećam se koliko je bila snažna moja nuda u bolju budućnost. Činjenica da na ovome svijetu nismo po vlastitom izboru daje nam naslutiti da postoji inicijativa koja nam prethodi i daje nam postojati. Svaki od nas je pozvan razmišljati o ovoj činjenici: »Ja sam jedna misija na ovoj zemlji i upravo zbog toga i jesam na ovome svijetu« (Evangelii gaudium, 273).

Naviještamo vam Isusa Krista

Naviještajući ono što je besplatno primila (Mt 10, 8; Dj 3, 6), Crkva može s vama mladima dijeliti put i istinu koji vode smislu našeg života na ovoj zemlji. Isus Krist, koji je umro i uskrsnuo za nas, apelira na našu slobodu i potiče nas da tražimo, otkrivamo i navješćujemo taj istinski i puni smisao, tu poruku istine i ispunjenja. Dragi mlađi, ne bojte se Krista i njegove Crkve! U njoj se nalazi blago koje ispunjava život radošću. To vam govorim iz vlastitog iskustva: zahvaljujući vjeri pronašao sam siguran temelj svojih snova i snagu da ih ostvarim. Vidio sam mnoge patnje i siromaštva koji izobličuju lica mnoge naše braće i sestara. A ipak, za one koji su s Isusom, zlo je poticaj da sve više ljube. Mnogi muškarci i žene, i mnogi mlađi ljudi, velikodušno su se darivali, katkad čak do mučeništva, iz

ljubavi prema evanđelju u služenju svojoj braći i sestrama. Isusov nas križ uči božanskoj logici prikazivanja sebe samih za žrtvu (usp. 1 Kor 1, 17-25) kao navještaj evanđelja za život svijeta (usp. Iv 3, 16). Biti zapaljen Kristovom ljubavlju znači izgarati od tog plamena, rasti u razumijevanju po njegovoj svjetlosti i biti obuzet toplinom njegove ljubavi (2 Kor 5, 14). U školi svetaca koji nas otvaraju širokim Božjim obzorjima, pozivam vas da nikad ne prestanete pitati: »Što bi Krist učinio da je na mome mjestu?«

Prenositi vjeru sve do nakraj zemlje

I vi ste, mlađi, krštenjem postali živi udovi Crkve; zajedno smo primili poslanje donositi evanđelje svima. Vi ste na pragu života. Rast u milosti vjere koja nam je darovana sakramentima Crkve uranja nas u veliku rijeku svjedokâ koja, iz naraštaja

u naraštaj, omogućuje da mudrost i iskustvo starijih postanu svjedočanstvo i ohrabrenje onima koji se otvaraju budućnosti. Mladi su, pak, svojim mladalaštvom i poletnošću potpora i nada onima koji se približavaju kraju svoga putovanja. U zajedništvu različitih životnih dobi, poslanje Crkve gradi mostove među različitim naraštajima; naša vjera u Boga i ljubav prema bližnjemu izvor su dubokog jedinstva.

To se prenošenje vjere, srce poslanja Crkve, događa dakle po "zaraznosti" ljubavi, gdje radost i zanos postaju izraz iznova pronađenog smisla i punine života. Širenje vjere "po privlačnosti" zahtijeva srce koje je otvoreno ljubavi i koje ljubav širi. Ljubavi se ne mogu postavljati granice: ljubav je jaka kao smrt (usp. Pj 8, 6). A to širenje rađa susret, svjedočanstvo, naviještanje. Rađa također zajedništvo u djelatnoj ljubavi sa svima onima koji su daleko od vjere, koji su ravnodušni, pa čak i neprijateljski nastrojeni prema njoj. Ljudske, kulturne i vjerske sredine, kojima su još uvijek Isusovo evanđelje i sakramentalna prisutnost Crkve nepoznati, predstavljaju krajnje periferije, "krajeve svijeta" na koje su, još od Isusova uskrsnuća, njegovi učenici poslani sa sigurnošću da je Gospodin uvijek s njima (usp. Mt 28, 20; Dj 1, 8). U tome se sastoji ono što nazivamo *missio ad gentes*. Najopustošenija periferija svijeta potrebita Krista je ona gdje je čovjek ravnodušan prema vjeri ili čak očituje mržnju prema punini života u Bogu. Svako materijalno i duhovno siromaštvu, svaki oblik diskriminacije protiv naše braće i sestara uvijek je posljedica odbacivanja Boga i njegove ljubavi.

Krajevi svijeta, dragi mladi, danas su za vas veoma relativni i do njih je sve lakše "dopraviti". Digitalni svijet – društvene mreže koje su toliko rasprostranjene i dostupne – briše granice, uklanja udaljenosti i smanjuje razlike. Sve izgleda nadohvat ruke, sve tako blizu i neposredno. Međutim, bez iskrenog darivanja naših života, možemo imati bez-

broj kontakata, a opet nikad ne biti uronjeni u istinsko zajedništvo života. Sudjelovati u poslanju do nakraj zemlje zahtijeva sebedarje u pozivu koje nam je dao on koji nas je postavio na ovaj svijet (usp. Lk 9, 23-25). Usudio bih se reći da je za mlade koji žele slijediti Krista ključno tražiti i prionuti uz svoj poziv.

Svjedočiti ljubav

Zahvaljujem svim crkvenim stvarnostima koje vam omogućuju osobni susret sa živim Kristom u njegovoj Crkvi: župama, udruženjima, pokretima, redovničkim zajednicama i različitim izrazima misijske službe. Upravo su u misijskom volonterskom radu toliki mladi pronašli način služenja najmanjoj našoj braći i sestraru (usp. Mt 25, 40), promičući ljudsko dostojanstvo te svjedočeći radost ljubavi i pripadnosti Kristu. Ova crkvena iskustva pomažu mladima da odgoj i obrazovanje koje stječu ne služe samo postizanju uspjeha u vlastitoj struci, već također razvijanju i jačanju darova koje su primili od Boga kako bi bolje služili drugima. Ti hvalevrijedni oblici povremene misijske službe plodonosni su početak i, putem razlučivanja zvanja, mogu vam pomoći da se odlučite potpuno darivati kao misionari.

Papinska misijska djela rođena su iz srca mladih kao sredstvo potpore naviještanju evanđelja svim narodima i pridonose duhovnom i kulturnom rastu svih onih koji žđaju za Istinom. Molite i materijalna pomoć, koju se velikodušno dariva i razdjeljuju preko Papinskih misijskih dijela, pomažu Svetoj Stolici da osigura da oni kojima se pomažu u njihovim osobnim potrebama zauzvrat mogu davati svjedočanstvo za evanđelje u okolnostima svakodnevnog života. Nitko nije toliko siromašan da ne može dati ono što ima, ali ponajprije ono što jest. Sviđa mi se

podsjetiti na poziv koji sam uputio mladim Čileancima: »Nikad nemoj misliti da nemaš ništa za podariti ili da nikome nisi potreban. Mnogima si potreban, razmisli o tome. Neka svatko od vas razmišlja o ovome u svom srcu: mnogi me ljudi trebaju!« (*Susret s mladima, Svetište u Maipuu, 17. siječnja 2018.*)

Dragi mladi, idućeg listopada, mjeseca posvećenog misijama, u kojem će se održati Sinoda koja je posvećena vama, pružit će se još jedna prilika da uzmognemo postati učenici misionari, koji sa sve većim žarom ljube Isusa i njegovo poslanje, sve do nakraj zemlje. Uzdignimo molitvu Mariji, Kraljici apostola, svetom Franji Ksaverskom, svetoj Tereziji od Djeteta Isusa i blaženom Paolu Mannu da nas svojim zagovorom prate na našem životnom putu

Iz Vatikana, 20. svibnja 2018.,
svetkovina Duhova
FRANJO

„Da možda i vi ne kanite otići?“ (Iv 6, 67)

Piše dr. sc. Snježana Mališa

Nakon Isusova naučavanja u sinagogi u Kafarnaumu o kruhu života mnogi slušatelji su zaključili da je to tvrda beseda i da ju se ne može slušati. Nije li i danas tako kada želimo slijediti nauk Crkve i autentično navještati? Uzmemmo li primjer odnosa prema osobama u potrebi, nismo li odmah spremni da misijsko djelovanje promatramo ili poistovjetimo s volontiranjem?

Pitanje koje nam se nameće vezano je uz razliku, ako je imamo, jer će neki primijetiti da se radi o „istoj“ stvarnosti. Naime u oba se slučaja nastoji odgovoriti na potrebe siromašnih u dalekim zemljama ili onih oko nas. Svaki kršćanin zna da je Isus sažeo temelj kršćanskog života u zapovijedi ljubavi, koja glasi: „Ljubi, Gospodina, Boga svojega, svim srcem svojim, svom dušom svojom i svom pameti svojom! To je najveća i prva zapovijed. Druga je toj jednaka: Ljubi bližnjega svojega kao sebe samoga! O tim dvjema zapovijedima ovisi sav Za-

kon i Proroci.“ (Mt 22, 34 – 40) Stoga je odnos prema bližnjima itekako dobar pokazatelj našeg odnosa s Bogom. Logično je da se i dinamika misijskog djelovanja ili volontiranja otkriva u toj istoj stvarnosti odnosa prema Bogu. Naime suvremeni čovjek vrlo brzo će se složiti da je važno pomagati i biti spreman odgovarati na potrebe siromašnih, ali... I nije li taj ali trenutak kad smo i mi spremni staviti Krista po strani? To ali uključuje cijeli spektar uvjeta koji nemaju svoj korijen u odnosu s Bogom, nego u viziji dobročinitelja koji imaju savršene odgovore i načine rješavanja problema, neovisno o fizičkoj udaljenosti i realnu nepoznavanju uvjeta života ljudi u potrebi. Neovisno o realnoj zatvorenosti za Božje sudjelovanje, ali prevelikoj otvorenosti za vlastito.

Lako ćemo to prepoznati po mnoštvu naslova, fotografija i iskustava koja objašnjavaju „spašavanje“ drugih, pri čemu se isti žar za čovjeka i autentičnost ne prepoznaje u svakodnevnom životu. Tako angažiranje postaje i jest ostvarivo isključivo na drugim kontinentima, pri čemu će se uvjetovati kriterijima konkretnih projekata i jamstva uspjeha na određeni način, slanjem pomoći na pravo mjesto i davanjem

sredstava u prave ruke. Ta potreba za pronalaženjem pravog mesta, pravih ruku i pravih projekata otkriva motivaciju i cilj svakog djelovanja. Otkriva se jesmo li spremni služiti drugima, što svoj izvor i snagu imamo u Bogu, ili smo spremni volontirati za druge jer smo osjetljivi na potrebe. Možemo raspravljati o načinu promišljanja stvarnosti djelovanja, jer je poznato iz psihologije da se osobe angažiraju iz različitih motiva. Ima onih koji su vođeni osobnim interesom, koji ne mora imati nužno negativni predznak, već ih pokreće udovoljavanje nekoj osobnoj potrebi. Neki drugi vođeni su očekivanjima prema svijetu i drugima. Neki zbog vrijednosti koju daju djelovanju i zadovoljstva kada nešto čine. Naravno, ima i mnoštvo onih koji se uopće ne angažiraju, iako žive u materijalnom izobilju. I nije nevažno razumjeti vlastite motive za volontiranjem ili misijskim djelovanjem, već i „količine“, zbog jasnoće životnog puta. Od trenutka kad se odlučimo angažirati trebali bismo biti pozorni na činjenicu da maksimalan ili minimalan angažman, kao i motiv angažmana, ovisi o odnosu s Bogom i posljedično sa zajednicom: obiteljskom, župnom i misijskom, kao i molitvenom.

1. „Tko ne sabire sa mnom, rasipa” (Mt 12, 30)

Možda će se neki iznenaditi, ali sve polazi od našeg prepoznavanja ili neprepoznavanja Krista u patnjiama drugih ljudi. Istinsko misijsko djelovanje jest u vjernu služenju Kristu, a to je nemoguće bez osobne molitve i aktivna angažmana u župnoj zajednici. Perspektiva našeg angažmana s osobama u potrebi ovisi o jasnoći životne zadaće da smo po krštenju svi pozvani na svetost ili preciznije: „Svi su, dakle, Kristovi vjernici pozvani i obvezani da idu putem svetosti i savršenstva vlastitoga staleža.” (LG, 42) Nema svetosti bez molitve, niti savršenstva bez angažmana u zajednici. Očigledno je da takav životni put nužno iziskuje vodstvo, ali i zajednicu (bilo župnu, bilo misijsku) koja nas oblikuje i traži našu otvorenost i poučljivost, bez obzira na broj godina i životna zanimanja. Papa Benedikt XVI. istaknuo je potrebu „da svakoga, a osobito one koji su se odazvali božanskom pozivu da vjerno slijede Krista, osobno prati vodič pouzdan u doktrini i stručan u pitanjima Boga, vodič koji može pomoći ljudima da se čuvaju lagodnih oblika subjektivizma, stavljući na raspolaganje vlastito znanje i iskustvo proživljeno u slijedenju Krista”. „Riječ je o zasnivanju onoga istoga osobnog odnosa koji je Gospodin imao sa svojim učenicima, o posebnoj vezi kojom ih je naveo da, slijedeći njega, prigle volju Očeva (Lk 22, 42), naime da prihvate križ.“ Prihvati križ znači dozvoliti da Bog upravlja našim djelovanjem, jer svaki oblik neprihvatanja vodi u duhovnu zatvorenost, koja se očituje u distanciranju i nezainteresiranosti za potrebe bližnjih, pa čak i članova uže obitelji. Početak je to rasipanja osobnih darova i postupno udaljavanje od poslanja koje nam je Gospodin povjerio neovisno o okolnostima svakodnevnog života.

Duhovno vodstvo sredstvo je pomoću kojeg Duh Sveti vodi i osigurava pouku našim dušama, našoj zajednici, koja postaje i jest „za-jedno“ djelo ljubavi, koje prožima različite inicijative i potrebe svuda oko nas. Ukoliko naši projekti, ma kako sjajni i dobri bili, započinju i završavaju s nama, a ne prerastu u zajedništvo služenja, ne govorimo o misijskom djelu.

2. Duhovno vodstvo preduvjet je misijskog djelovanja

Da ne bi došlo do nesporazuma, i misijsko djelovanje i volontiranje je potrebno, plemenito i dobro, ali samo ako su osobe koje se angažiraju poučljive i ponizne da je uvijek i jedino Krist u središtu svakog njihova djelovanja. Djelovanje bez liturgijskoga i sakramentnog života, koji se hrani osobnim susretom s Bogom, iako nije u službi tog susreta, vrlo brzo postaje sterilno, ma kako sve ostalo bilo „pravo“. (Usp. Philippe, 2018.) Znamo da su poučljivost i poniznost odlike osoba koje nastoje izgrađivati i usmjeravati nutarnji život da bi što bolje upoznale, zavoljele i slijedile Krista.

Prema papi Ivanu Pavlu II., to je početak provođenja „pedagoške svetosti“, koja se odnosi na odgoj za molitvu, koja je duša kršćanskog života i uvjet za autentičnost pastoralnog djelovanja. Naime nemoguće je misijski djelovati bez duhovnog vodstva misijske zajednice kao temelja i puta da tješnje svjedočimo i živimo kršćanskim životom.

Takov put usmjeravan je učenjem svetaca i duhovnih naučitelja Crkve, a znamo da je crkvena povijest prepuna svetih primjera. Ako u naše djelovanje, bilo misijsko, bilo volontiranje, nije uključeno duhovno vodstvo, koje vodi i oblikuje život u svjetlu volje Očeve i puta križa, teško da će ono biti više od trenutne humanitarne pomoći. Jasno da je svaka pomoć potrebna, ali je bitna razlika kad je pomoć bombon ili čokolada koja izmami osmijeh djeteta ili kad se radi o pomoći koja daje mogućnost za školovanje ili stvara uvjete za bolji život. Takav angažman za čovjeka, za svakog čovjeka, uvijek je nastavak cijelovita i zrela kršćanskog života uvijek i stalno. To nije trenutan bljesak egzotike, nakon čega se postaje „dobročinitelj u svijetu“, nego ponizan i poučljiv sluga trpećeg Krista, čije se naliče prepoznaje iz unutarnjeg odnosa s Bogom.

Zato nam je svima nužno duhovno vodstvo da bismo neprestano rasli u načinu i poimanju vlastitog angažmana kao odgovora na Božji plan za svoje živote. Duhovno vodstvo sredstvo je pomoću kojeg Duh Sveti vodi i osigurava pouku našim dušama, našoj zajednici, koja postaje i jest „za-jedno“ djelo ljubavi, koje prožima različite inicijative i potrebe svuda oko nas. Ukoliko naši projekti, ma kako sjajni i dobri bili, započinju i završavaju s nama, a ne prerastu u zajedništvo služenja, možemo biti sigurni da ne govorimo o misijskom djelu.

Zahvala za zlatni jubilej 29. lipnja 1968.–2018.

no s njima odvijao se susret svih učenika i mladih iz salezijanskih škola i zajednica u Ruandi.

Zlatni jubilej sam proslavio na više mjesta i načina. Prva proslava bila je 3. lipnja u Austriji, na granici s Njemačkom, kod Lindaua. Moji stari prijatelji iz Prvića htjeli su slaviti na njemačkome moj zlatni jubilej, a misu su pjevali na hrvatskome i njemačkome Hrvati iz okolice okupljeni u pjevačkom zboru „Tamburice“. Iz Austrije sam odletio najprije u moju rodnu župu – Žeževicu, danas više poznatu po Šestanovcu. Ondje sam bez najave i vanjske proslave htio zahvaliti svojim roditeljima, rodbini i prijateljima koji počivaju na groblju uz našu crkvu na brježuljku, kao i dobrim susjedima, koji su mi u svojoj vjeri pokazali put prema svećeništvu. Posebna zahvala bila je upućena vrijednu i pobožnu župniku koji nas je vodio i upućivao u sjemenište. Svećeničko zvanje ne pada s neba – to ide uviđek po ljudima kojima se Bog služi.

Iz južne Hrvatske put me vodio u naš lijeplj Zagreb, u kojem sam bio zaređen na blagdan sv. Petra i Pavla 1968. godine, po rukama kardinala Franje Kuharića, u velebnoj zagrebačkoj katedrali. Ove godine, na taj isti datum, proslavili smo zlatni jubilej s biskupom Šaškom nas sedmoricom od trideset i trojice koji smo tog datuma prije pedeset godina primili dar svećeništva u katedrali. Bilo je lijepo uz grob blaženog Alojzija Stepinca i grobove tolikih hrvatskih duhovnih i svjetovnih velikana slaviti Gospodina.

Sljedećeg dana moja braća salezijanci pripremili su proslavu jubileja u dragoj nam crkvi Marije

RUANDA – don Danko Litrić

Dragi čitatelji Radosne vijesti, dragi prijatelji misionara! Ove godine, po Božjoj dobroti, navršilo se pedeset godina milosti koje mi dobri Bog udijeli u svojoj dobroći – dala svećeništvo. Tako to onda ljudi kažu da se slavi zlatni jubilej. Dakle, prema broju godina što mi je dao Gospodin, postao sam „zlatni svećenik“. To nije moja zasluga – to je sigurno u planu Stvoritelja, premda sam već tri puta bio pred kosom smrti. Samo što nije mačeta zasjekla po vratu, pištolj opalio u oko, nož zarezao vrat! Što drugo reći nego – BOGU HVALA!

Najprije mu želim zahvaliti što me je izabrao da budem njegov svećenik. Biti svećenik, apostol Isusa Krista, vođa, učitelj i posvetitelj ljudi – to je zaista nešto lijepo i veliko. To vam mogu iskre-

no reći, kao stari čovjek – nakon proživljenih pedeset godina svećeništva. Trinaest godina u domovini – kao kapelan, župnik i pučki misionar – bilo je ispunjeno s puno neopisivih radosti, posebno u poučavanju i vodenju djece i mladih; isповijedanju ljudi koji su tražili mir koji samo Bog može dati čovjeku... Zatim trideset i sedam godina kao misionar u Africi – gdje sam mogao još više ostvariti u punini svećeničko poslanje: navješćivati evangelije poganima, krstiti na tisuće mladića i djevojaka te ljudi u zreloj dobi. Posebna radost svećeniku jest hraniti gladne, liječiti bolesne i izgoniti zle duhove – to je ono što je sam Isus činio! U jubilarnoj godini imao sam posebne radosti.

Najdraža i najveća radost bila mi je blagoslov i posveta crkve Marije Pomoćnice u našoj školi u glavnom gradu Ruande – u Kigaliju. Nakon četiri godine borbe, kao Marijin prosjak širom domovine i posvuda gdje Hrvati žive, nakon mnogih problema, ali i čudesa Marije Pomoćnice – dovršili smo gradnju crkve i posvetili je 31. siječnja ove godine, na blagdan sv. Ivana Bosca. U toj lijepoj i velikoj Marijinoj crkvi dočekali smo 15. ožujka ove godine našega vrhovnog poglavara don Ángela Fernándeza Artímea, desetog nasljednika sv. Ivana Bosca. Zajed-

Pomoćnice na Knežiji. Od nas pet zaredenih salezijanaca 1968. bili smo trojica na oltaru, a dvojica su se sigurno radovali zajedno s nama u kući Oca Nebeskoga. Bila je velika radost vidjeti naše stare prijatelje iz mladih dana. Svi su htjeli imati uspomenu, pa smo se fotografirali, svaki sa svojim prisutnim prijateljima i svi zajedno, pred kipom Marije Pomoćnice. Mnogi su nas obradovali prigodnim darovima. A na poziv braće salezijanaca radost smo nastavili u salezijanskoj provincijskoj kući.

Uz ova slavlja ne mogu zaboraviti misu u Karmelu u Brezovici, gdje sam kao obično za vrijeme svojeg odmora imao misu našim sestrama karmeličankama, koje uvijek mole za nas misionare. Bilo je to upravo pred povratak u Ruandu. Sestre su mi pripremile iznenadenje uz lijepo pjevanu misu i razgovor iza rešetaka, s puno zanimljivih pitanja – predale su mi vrlo lijepu čestitku i darove koje same izraduju.

Ni to nije bio kraj zahvale za zlatni jubilej. Moja braća salezijanci u Ruandi, gdje sam najveći dio svećeničkog života proveo, zajedno

s vjernicima naše župne filijale u Kimihururi, pripremili su još jednu proslavu u predvečerje svetkovine Gospina uznesenja na nebo, 14. kolovoza ove godine. To je bilo za mene pravo iznenađenje.

Nadam se da se nitko neće nadjutiti kada kažem da mi je to bilo najljepše slavlje jubileja. Ondje sam bio kod kuće, s braćom salezijancima s kojima živim, s ljudima s kojim radim, u blistavoj crkvi Marije Pomoćnice. Posebnu draž fešti dala su djeca – njih pedeset u bijelim haljinama, opasano zlatnim pojasmom i s gorućim svijećama u rukama! U procesiji ispred duge povorke svećenika bile su dvije skupine djece plesača – koji su svojim plaštevinama lepršali poput andelčića. Na kraju svećane pjevane mise, prije blagoslova, redali su se govori zahvale svečaru i predaja prigodnih darova – znakovi poštovanja i ljubavi, koji diraju srce!

I na kraju želim vam ispričati kako su mi, uz moj zlatni jubilej, neki moji prijatelji rekli onako u šali, tobože, da još dobro izgledam uz tolike godine te da se slobodno

mogu pripremiti za slavljenje dijamantnog jubileja. Hm, tko će to znati – u Božjim smo rukama! Zahvaljujem Bogu za ovaj doživljen veliki jubilej. Ne molim za dugi život na zemlji, nego samo za milost da mogu kao svećenik dobro iskoristiti to što mi Gospodin daje – za dobro povjerenih mi duša, a na njegovu slavu. Svećenik ima još puno posla u Božjem vinogradu, bilo u Hrvatskoj, koju mi prijatelji preporučuju, bilo u Ruandi, gdje mislim da još najviše mogu biti koristan kao svećenik, predstavnik svojeg naroda, od kojeg sam primio sve što imam i još uvijek primam za dobro najsrotašnijih. S Isusom i Marijom do kraja!

 UKRAJINA
– s. Ivančica Fulir

Moja Ukrajina

Dragi čitatelji Radosne vijesti, o čemu početi pisati, pitam se.

Nešto što mi je najviše razveselilo srce posljednja dva mjeseca jest vijest da imamo dva nova ministranta. To je posljedica dječjih ljetnih kampova, koje smo organizirale u suradnji s misionarima sv. Vinka Paulskoga, tj. lazaristima. U prvoj skupini bilo je 30-ero djece, u dobi od šest do 12 godina, s kojima smo taborovali jedan tjedan u mjestu Buštino. Bilo je veselo, malo se spavalo, ali bilo je plodonosno.

U nedjelju odmah nakon taborovanja dolaze mali Samuel (6) i Anton (7) k meni uzbudeni da sve poskakuju i tražimo po tavanu crkve ministrantska odijela za njih. Kad evo mame od Antona i baka od Samuela! Obj zaprepaštene, poznajući svoje dečke i njihovu dotadašnju (ne)spособnost da budu mirni za vrijeme sv. mise, govore mi uplašene: „Joj, sestro! Možda da ipak oni ne ministiraju, i to prvi put, u župi u nedjelju kad je puno ljudi, znate oni ne mogu biti mirni ni pet minuta. Oni će ustati i otići s oltara ili napraviti neku glupost.“ Dva para očiju u tom trenutku me tako vaseći gledalo. Rekla sam im da preuzimam odgovornost za moje dečke i da će sve biti u redu. Samuel je na to rekao baki: „Ja više nisam dijete, ja

sam muškarac i znam što se smije a što ne smije.“ Baka je zamalo u nesvijest palila. Njezin Samuel ima tako čvrste odgovore. Novost je to u njegovu životu. Tata mu je Brazilac i živi u Brazilu, daleko od Samuela. Mama mu je Ukrajinka, koja je stalno u borbi za svagdašnji kruh, a dijete uglavnom odgaja baka, koja je inače učiteljica. Nije mu lako, jer po boji kože bitno se razlikuje od ostalih i to je predmet stalna podsmjehivanja i vrijedanja, koje on teško podnosi, tako da je počeo potiskivati svoju latinoameričku stranu. Satima mi je na rukama u taboru plakao. Prepričavao je uvrjede koje su mu govorili. Danima smo razgovarali o ljepoti njegove crne kože, o njegovu fenomenalnom ritmu za ples. Shvatila sam da zbog toga njegovi doma postaju preblagi prema njemu i sve mu dopuštaju. Tako, primjerice, Samuel iza sebe na stolu ostavi i tanjur, i šalicu, i ne treba po-

spremati, kao ni baš do kraja slušati itd. A maleni ima tako čisto i nevinovo srce da tako iskreno dijete, puno sućuti, već dugo nisam upoznala. Kako je samo tješio Anton kad je pao i kad ga je nogu boljela. Samuel je izvodio čuda samo da Anton prestane plakati i da izazove osmijeh na njegovu licu. Uglavnom, Samuel je doživio preobrazbu u taboru, prvi put odvojen od obitelji, sam s ostatkom djecom, nama sestrarama i svećenikom. Njegovi doma tjednima nisu prestali o tome govoriti. Mirniji je, sigurniji u sebe, postao je redovit misionar i u tjednu, a do prije nekoliko mjeseci jedva bi ga baka dovolila u nedjelju na sv. misu. Bogu hvala na tom kampu!

Na sljedećem taborovanju, za djecu od 13 do 17 godina, imali smo

22 sudionika. Bilo je također lijepo, aktivno, blagoslovljeno. Zapravo, najvažnije je bilo da ta djeca osjeće ljubav. Gotovo svi dolaze iz razdvojenih obitelji, u kojima vladaju alkohol i nasilje. Nemalen broj njih prisiljen je spavati i u štali kad im se očevi napiju i postanu agresivni. Srce mi puca slušajući ih. Tako su njihove duše čiste, nevine, a već toliko trpe, strašno! Reklo bi se da nisu nikomu potrebnii na ovom svijetu. Kod kuće pate, a u školi su učitelji nezainteresirani. Rijetki su oni kojima ta djeca nešto znače. Većina ih samo odradi posao, i to vrlo loše. Dogodi se često da djeca idu u 4. ili 5. razred, a još uvijek ne znaju dobro čitati ni pisati, a kamoli što drugo. Često srećemo djecu usred dana na riječi, u selu, kod kuće, pa ih pitamo zašto nisu u školi. Međutim oni, jednostavno, odgovaraju: „Ujutro je padala kiša, a cipele su mi još od jučer mokre“, ili: „U školi danas nema grijanja, a ja sam prehladen“, ili; „Zaspao sam, pa je bilo prekasno.“ Rečeni-

ca koja me posebno pogoda je ova: „Pa danas je petak, sutra ionako nema škole.“ Ovdje nema opravdanih i neopravdanih sati. Nitko ne mari jesu li djeca došla u školu ili nisu. Čini mi se da učiteljima i odgovara kad je manje djece na nastavi, jer s djecom koja trpe nasilje u obitelji treba puno strpljenja, razumijevanja i ljubavi da bi se umirila i poslušala predavanje. Takve djece je više od 90 %. Jedna učiteljica, inače majka svećenika lazarista, žali mi se na svoj razred, jer ona uistinu pokušava djecu nešto naučiti. Stalo joj je. Prepričava mi situacije da bismo zajedničkim snagama pronašle rješenje što poduzeti. Zajedno razgovaramo s djecom, s roditeljima ili bakama i djedovima, ovisno o tome tko skrbi o djeci. Tako je jedan dan dječak cijeli dan skakao po stolovima. Nastavu taj dan učiteljica nije mogla imati. Nakon što je uspjela umiriti dijete da sjedne, nakon minute je opet skočio na stol i po stolovima skakao kroz učionicu.

Uglavnom, večer prije njegov tata bio je izrazito nasilan i tukao mamu te su mislili da ju je ubio. Baka je nazvala hitnu pomoć i policiju, pa su mamu zajedno s djetetom od tri mjeseca odveli u bolnicu, a dječak je sa svojih sedam godina doživio traumu i proživljene scene nije mogao shvatiti te je nakon toga došao s agresijom u školu. Ovdje nema socijalne službe ili psihologa koji bi razgovarali s djecom. Učitelji su prepušteni sami sebi i snalaze se kako znaju. Situacije u kojima se nađu nadilaze njihove sposobnosti, a kada traumatizirana djeca ne dodu na nastavu, tada čak uspiju i odraditi nastavu s drugom djecom. Žao mi je i djece i učitelja.

Zato nam je rad s djecom veoma važan, da bi uvidjeli i shvatili da postoji netko tko ih voli, tko ih podržava. Da su oni važni i ljubljeni, da je Isus dao svoj život i za njih. Da dožive radost uskrslog Krista.

DR KONGO
– s. Šamuela Šimunović

Svetost svakidašnjeg života

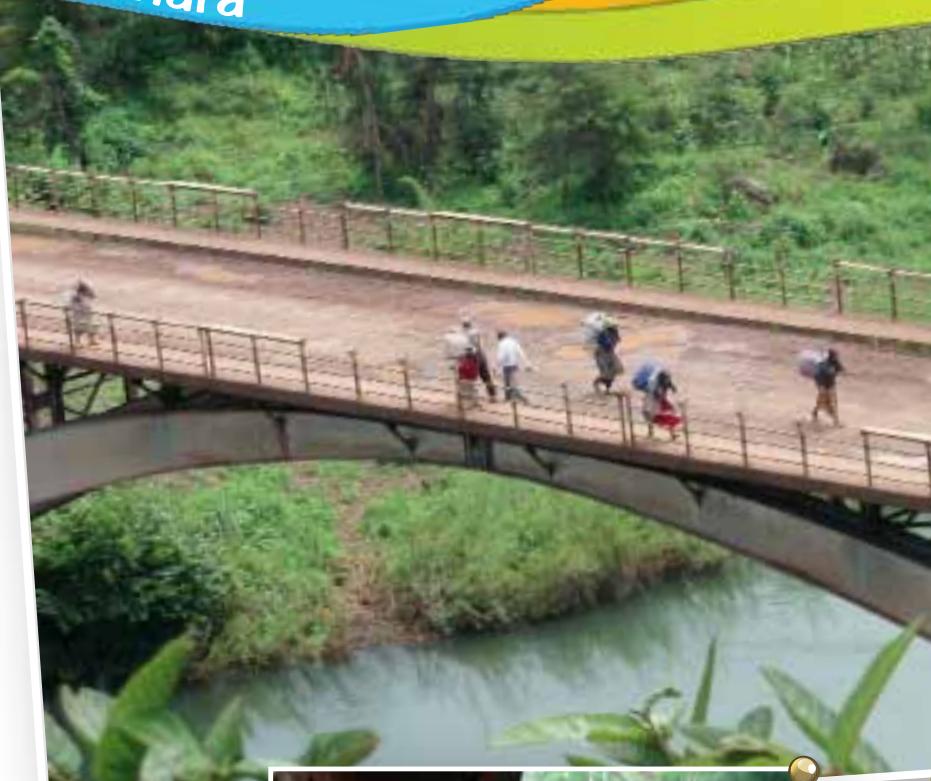
Apostol Petar, riječima: „Budite sveti jer ja sam svet“ (Pt 1,16), sve nas poziva na življenje svetosti. Crkva u Kongu, posebno u našoj Nadbiskupiji Bukavu, u posljednje je vrijeme obilježena procesom proglašenja sluge Božjega biskupa Christophera Munzihirwea blaženim. Biskup je ubijen u središtu samog grada Bukavua dana 29. listopada 1996. godine zbog svojeg svjedočanstva vjere i istine.

Upoznavanje sa životom tog našeg mučenika u svima jača i vjeru u Boga i želju za istinskim življenjem pravde u našem društvu. Ono dobro i sveto se budi i jača u srcima vjernika. Velika je to milost i svi želimo da proglašenje blaženim našega dragog biskupa bude što prije. Vjerujemo da će to oživjeti i ojačati cijelu našu Crkvu.

Ali isto tako svjedoci smo zahtjevnosti tog procesa. Traži puno, kako materijalnih tako i duhovnih ulaganja. Jasno nam je da nije lako ni živjeti svetost, ali niti biti priznatim i proglašenim svetim. Istodobno u našem svakidašnjem životu susrećemo puno „običnih“, anonimnih, ali istinskih svetaca, koji vjerojatno nikada neće biti kanonizirani. Svetost njihova života

prepoznatljiva je u Božjim očima i njihova dobrota nosi naše društvo i nadjačava prisutno zlo, obilježeno individualizmom i materijalizmom. Želja mi je podijeliti s vama barem dvije slike svetoga u našem gradu punu kontrasta bogatoga i siromašnoga, poganskoga i svetoga.

Svakodnevno susrećemo sitne i zgrčene žene koje prenose teret za trgovce od luke do središnje gradske tržnice. Tijekom sat-dva pješačenja nose vreće avokada, brašna, kupusa, krumpira i drugih namirnica i ugljena za domaćinstvo. One su sitne, neishranjene, a vreće su teške 50, 60 ili 70 kg, a mogu reći da su ponекada i teže. Mnogo teže od njih samih. Na kraju svojeg puta dobit će kao plaću kilogram brašna ili novac u vrijednosti dolara ili dva. I da, zaboravila sam reći, obično su to žene koje žive u predgradima ili obližnjim selima te do same luke moraju dosta pješačiti. I one su sretne, jer taj dan će poslije ponovna hoda do kuće donijeti ili nešto hrane ili „koji dinar“

u obitelj. Taj teret se nosi i po kiši. Prekrivene samo iskidanim komadima najlona hodaju po blatu i korak im bude još teži dok upadaju u sklisko blato. Hoda se po suncu i prašini, koja ulazi u oči. One hode, ne prose, ne pitaju da ih prevezete, da im pomognete nositi, da ih zamijenite. Zgrčene i pogleda uprta u tlo, nesvesne svijeta oko sebe, one idu korak po korak. Pitam se što to daje snagu tim naizgled krhkim i slabasnim ženama da nose teret teži od

njih samih. Odakle ta snaga čovjeku? Nada da će taj dan donijeti nešto svojoj obitelji. Ljubav za obitelj daje snagu za podnošenje nemogućega. Ljubav čini čuda – ne nije to samo fraza, „šablona“ – već život. Svetе su to žene. Njihova žrtva i svetost „nosi“ naš grad. One su „naši zagovornici na zemlji“.

Druga priča govori o jedinom centru u našem gradu za djecu s posebnim potrebama, „Heri kwe-tu“ (sreća je kod nas). Ondje su smještena slijepa djeca, gluhotnjema, nepokretna ili polupokretna. Svi se oni pomažu međusobno. Gluhonijemi su oči za slike i noge za nepokretne, a oni su za njih usta i uši. Živi se za drugoga,

od drugoga i s drugim. Svatko treba onoga drugoga i pomažući drugomu, pomaže i sebi samome. Savršena komunikacija u odnosima. Kad ste s njima na euhartistijskom slavlju, imate osjećaj da se silazak Duha Svetoga događa upravo u toj dvorani, a ne „u Jeruzalemu pedeseti dan poslije uskrsnuća“.

Papa Franjo nas svojom apostolskom pobudnicom *Gaudete et exsultate* poziva na življjenje radosti

i sreće, što su znakovi svetosti u našim „običnim“ životima. U našem natjecateljskom društvu, kad se traži biti prvi, poseban u bilo kojem poslu – mali čovjek živi radost života. Ljubav ga potiče i daje mu snagu za velika djela. Svetlo je to i Bogu milo.

Pozdrav iz DR Konga!

Nove misionarke na Salomonskim Otocima

S. Magdalena Marić i s. Marija Veronika Ćibarić članice su Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Pulskoga te nove hrvatske misionarke na Salomonskim Otocima.

S. Magdalena Marić rođena je 7. listopada 1965. u Pologu, kod Mostara (BiH).
Prve zavjete položila je 15. kolovoza 1994., a doživotne 15. kolovoza 1999. godine.

S. Marija Veronika Ćibarić rođena je 20. siječnja 1990. u Prištini (Kosovo).
Prve zavjete položila je 14. kolovoza 2011., a doživotne 14. kolovoza 2016. godine.

Premda iz različitih provincija (s. Magdalena iz Provincije Majke Divne Sarajevo, a s. Veronika iz Provincije Navještenja Gospodinova Split), dvije su sestre misijski križ zajedno primile 26. kolovoza u Zagrebu te 30. kolovoza otputovalle na Salomonske Otoke.

Od rata u Sarajevu do unutarnjeg spokoja

? **S. Magdaleno, kako ste se odlučili za redovnički poziv?**

Prva misao o duhovnom pozivu javila mi se krajem osmog razreda, ali sam ju zadržala za sebe jer sam bila poprilično povučena. Trebalо mi je dosta vremena da o tome progovorim, jer sam uvijek gledala na časne sestre kao na neka nedodirljiva bića i smatrala da sama ne bih mogla biti jednom od njih. Trebalо mi je zbilja puno vremena za odluku. U početku sam razmišljala da

bih mogla ići jedino u klauzurne sestre, pa sam razgovarala s tadašnjim župnikom, koji mi je ponudio knjigu s popisom svih sestrinskih družbi, uza savjet da malo razmislim. Poslije tog sam razgovarala sa svojom rodicom, časnom sestrom milosrdnicom, i tako je s navršene 24 godine krenuo moј put. U kandidaturu sam pošla u Zagreb, gdje sam nakon prvih zavjeta ostala još četiri mjeseca, a zatim sam, unatoč ratnim zbivanjima, s dvije sestre UNPROFOR-ovim zrakoplovom krenula u Sarajevo. Ne mogu zaboraviti ispraćaj svojih sestara. Neke

su me žalile jer, kako su mi predočile, a i ja sam se tako osjećala, išla sam u pakao, u kojem je sve porušeno i nema života. Ipak, kad sam došla, vidjela sam drugu sliku, pogotovo kad sam vidjela ljepotu i radost života sestara. Nisam mogla ni pojmiti da se to događa u Sarajevu kakvo su mi opisivali. Sestre su u svem tom kaosu bile nasmijane i marljivo radile, a posebno bih naglasila zajedništvo koje nas je doista nosilo. Padale su granate, bilo je dana bez struje i plina, pekla sam pitu koja je sličila na sve osim na pitu, pa kolače od dvopeka... Proži-

vjela sam tamo tek manji dio svega, jer sam došla pred kraj rata. S jedne su strane bili veoma teški trenutci koje su susestre proživljavale s narodom, ali bilo je veliko zajedništvo u tim vremenima. U Sarajevu sam provela tri i pol godine, pomažući u kuhinji i karitasu te istovremeno izvanredno studirala na pedagoškoj akademiji. Kad sam završila obrazovanje, poglavari su me premjestili u Livno, gdje sam počela raditi u vrtiću sestara milosrdnica, te sam ondje ostala punih 20 godina, sve do odluke o odlasku u misiju.

Što se dogodilo da se redovnički poziv pretvorio u misijski?

Kad sam razmišljala o samostanu, očekivala sam da će „čuti na uho“ kako me Bog zove. Međutim to se nije dogodilo, nego se dogodio unutarnji nemir, jer me više ništa nije moglo ispuniti – nikakva zabava, druženje, posao (bila sam neko vrijeme zaposlena)... Uvijek je unutra ostajala praznina. Tako je bilo i s misijama. Kad sam pohađala srednju školu, tadašnji misionar Marko Kutleša, koji je prije toga bio kapelan u mojoj župi, došao je jednom zgodom i pričao nam o misijama. Samo je govorio, jer svoje doživljaje nije mogao pokazati slikom i snimkama, kao danas, kad je tehnologija uznapredovala, no tako je sve živopisno dočarao riječu, da sam već tada razmišljala da bi bilo prelijepo otići u misije i na takav način darovati sebe za druge. Onda sam razgovarala sa svojim najstarijim bratom i zajedno smo sanjarići da ćemo i mi jednom otići i volontirati u misijama. Kada sam postala časna sestra, počela sam istraživati misijska područja i poželjela poći u Afriku, no ipak su prošle godine, puno razmišljanja i molitve do mojeg puta na sasvim drugi kraj svijeta. Kad sam prošle godine upravi poslala pismo u kojem se stavljam na raspolažanje za misije, osjetila sam neopisiv spokoj i mir te sam sve vezano za novu službu predala u Božje ruke.

Što očekujete od novoga misijskog života?

Doista nisam opterećena kako će biti među tim ljudima. Ondje je sve drukčije – podneblje, kultura, civilizacija... Bože moj, ako sam mogla sve ovo do sada, moći ću i dalje. Ako mogu moje susestre, mogu valjda i ja!

Neki kažu da su misionari oni koji su otišli u siromašne zemlje. To je jedna vrsta misionarstva, ali ovdje kod nas postoji jedna druga vrsta misionarenja među našim ljudima, koji su možda potrebitiji i daleko gladniji Boga nego što mi vidimo i prepoznajemo. To je misijska narav Katoličke crkve, čiji su svi članovi pozvani u svojim životima i okružjima širiti radosnu vijest, svatko prema svojim mogućnostima i prilikama.

Predati se u Božje ruke

S. Veroniko, a kako se dogodio vaš redovnički i misijski poziv?

Časne sestre nikada nisam vidjela uživo do svoje desete godine. Dotad su mi redovnice bile nepoznate. Mislima sam da one samo mole Boga i ništa drugo, ali kad su sestre milosrdnice došle u našu župu, sve je nekako oživjelo, bili smo aktivni i uvijek je bilo zanimljivo. Tako sam i ja počela razmišljala o odlasku u samostan te sam i otišla nakon osmog razreda. Pošla sam u samostan sestara milosrdnica u Split, a kasnije u novicijat u Zagreb. Od polaganja vječnih zavjeta do puta u misije živjela sam i radila u zajednici u Sinju, gdje sam djelovala u vrtiću. Redovnički poziv je Božji poziv na koji uvijek možeš odgovoriti da i ne. Isto tako na misijski poziv možeš odgovoriti da i ne. Još sam u novicijatu intenzivno razmišljala o misijama, ali sam znala da ne mogu baš iz novicijata odmah u misije. Također sam uvijek čitala o misionarima i njihovim iskustvima, jer me to privlačilo i zanimalo. Naša družba u svojoj duhovnosti ima misijsku duhovnost, pa sam pustila da Bog pokaže pravo vrijeme za misije i znala sam da će se to jednom sigurno dogoditi, ali nisam znala da će to biti tako brzo. Predajem sve u Božje ruke.

Tko su za vas misionari?

Misionari su za mene uvijek bili posebni ljudi – i dok sam bila dijete i kasnije u samostanu. Razmišljajući o svojem misijskom pozivu, nekako sam si uvijek govorila: „Pa kako ti sebe stavљaš u te redove? Ne možeš ti to, to je nešto ipak posebno, više, veće.“ A sada, kad sam osjetila taj poziv i pripremala se za pravi život misio-

nara te za rast tog poziva, vidim da je potrebna velika vjera u Boga. Smatram da misionar treba biti čovjek vjere i dopušta da Bog u njemu raste i da ga vodi... Bog je tamo i zove me da radim s njim, da mu budem oruđe. Potrebna je velika vjera i svjedočanstvo ljubavi drugima, koju sam ja osjetila od Boga. Ipak, cijela je Crkva misionarska i povezana, pa je svejedno jesu li njezini članovi na našim prostorima ili na Salomonskim Otocima.

Što će vas dočekati u novoj misiji?

Radujem se zajedno sa s. Magdalrenom što ćemo biti dio zajednice milosrdnica na otoku Malaiti, u Biskupiji Auki, gdje su naše susestre utemeljile misijsku postaju 2011. godine. Ondje Isusa duhovno i materijalno potrebitima svjedoče te uspješno djeluju u zdravstvu i školstvu s. Augustina Nikolić, s. Jasna Plavac, s. Slavka Bogdan i s. Ruža Raič. One nam se vesele, a i mi njima. Mi ćemo početi djelovati u odgoju i obrazovanju, jer ondje imamo Odgojno-obrazovno središte Majke Lize. Imamo prostore za rad, što je olakšavajuće, a to smo napravili uz donacije darovatelja iz domovine i veliku pomoć Hrvata iz Australije. To su naši divni i ustrajni dobročinitelji, s kojima i dalje nastavljamo suradnju, što nam je od velike pomoći. Našu misiju svi mogu podržavati: najprije molitveno – što nam je najvažnije, ali i financijski, posredstvom ureda Papinskih misijskih djela u Sarajevu i Zagrebu.

Razgovarala: Ines Sosa Meštrović

Da se posvećeni muževi i žene trude oko svojeg napretka te da budu prisutni među siromasima, onima na rubu društva i onima koji nemaju nikakva glasa.

U prva kršćanska vremena, još za života apostola, dodirivalo se uši i jezik krštenika i izgovaralo: „Efata!“ – „Otvori se!“ Taj obredni znak, primjenjivan na različit način, sačuvan je do danas. Njegov smisao naglašava današnji obred krštenja riječima: „Gospodin Isus, koji je dao gluhima sluh, a nijemima govor, udijelio ti da uskoro možeš primati njegovu riječ svojim ušima i ispovijedati vjeru na hvalu i slavu Boga Oca.“ Dakle svaki krštenik, svaki član Crkve, treba otvoriti uši srca i duše da čuje Božju riječ i da ju ispovijeda i propovijeda, da ju širi dalje, do na kraj svijeta, a ne samo u granicama svojeg naroda i svoje vjere. Svaki kršćanin treba biti u službi misijskog poslanja koje je primio krštenjem, a na što Krist poziva i šalje svoje učenike (usp. Mk 6, 12).

U duhu općega misijskog poslanja Crkve papa Franjo poziva: „**Donosimo evandelje svima**“, jer „svaki muškarac i svaka žena jesu jedna misija, i to je razlog zbog kojeg smo ovdje na zemlji“. Svakomu čovjeku treba pristupiti s ljubavlju i u komunikaciji s njim omogućiti mu da osjeti novost radosne vijesti. Mogućnost komunikacije među ljudima danas je velika i raznolika. Unatoč tomu ljudi sve više trpe od izoliranosti i postaju duhovni bolesnici. Poplava riječi i lažnih ponuda sreće mnoge odvlači u još veće nezadovoljstvo i ponor, sve do očaja i bijega iz života. Indiferentno kršćanstvo mnogo ne pomaže. U duhovnoj praznini otvara se sve veći prostor za ponude lažnih proroka. Osjeća

se i sve veća potreba za autentičnim kršćanima, koji će riječju i životom svjedočiti ljepotu i smisao života u zajedništvu s Bogom.

Ne smijemo se zatvarati u sebe, živjeti evandelje za sebe. I ne ispričavati se da ne možemo ništa učiniti. Nije nužno ići u daleke krajeve i biti misionar ondje. Hodimo kroz život otvorena srca i očiju, pa ćemo prepoznati mnoge obespravljene, potisnute na rub društva. Kao i Krist, trebamo imati srca za očajne, povučene u sebe, one što bježe od ljudi ili su ih ljudi odbacili. Lijepa riječ, lijep pogled, toplo srce vratit će im nadu u život. Dovoljno je prihvati evandelje životom i svatko će ga moći čuti, mada i ne otvorili svojih usta, jer će po nama govoriti ljubav Kristova.

Glužiti Bogu u siromašnima

Ako je naviještanje evandelja zadaca i poslanje svakog kršćanina, onda je to osobito smisao i poslanje Bogu posvećenih osoba. Posvećeni muževi i žene trebaju životom i riječju svjedočiti već postojeću prisutnost Božjeg kraljevstva i sudjelovati u njegovu neprekidnu ostvarivanju, u suodnosu sa znakovima vremena. Posvećene osobe pozvane su živjeti radosnu vijest kraljevstva Božjega i njegovu pravednost (usp. Mt 6, 33), stavljajući u središte osobu Isusa Krista. Trebaju naći vremena za molitvu, za meditaciju, za euharistijsko slavlje, za dane sabranosti. Naslijedovanje Isusa Krista otvorit će im oči za nove vizije i čitanje znakova vremena. Ispunjeni tim Duhom Božjim, mogu

Piše fra Stipan Radić,
ravnatelj PMD-a
Vrhbosanske nadbiskupije

poći ususret siromasima, izgubljenim i shrvanima, onima na rubu društva, koji su kao ovce bez pastira, s kojima je Isus suojećao. Opredjeljenje za siromašne i odbačene ima dakle svoju ukorijenjenost u evandelju. Ispunjeni Duhom Božjim, ispunjeni iskustvom Boga, posvećene osobe pozvane su razobličivati „lažne bogove“ našeg vremena.

Posvećene osobe, naslijedujući siromašnog Isusa, pozvane su na solidarnost sa siromašnima i na „evangelizaciju“ sustava i struktura koje uzrokuju siromaštvu i neljudske situacije. One su promicatelji pravednosti, glasnici i tvorci mira. U životu sa siromašnjima bivaju i same evangelizirane od njih, dajući im prednost i prihvaćajući njihove životne potrebe. Krik siromašnih traži ustrajno proroke i evangelizatore koji će hrabro stati uz njih i koji će smjeno ukazivati na „grijeh“ struktura. A to se može ukoliko se poveže vjera i život i ukoliko briga za siromahe nije zadaća, nego opredjeljenje, karizma.

Posvećene osobe, muževi i žene, žive u duhu temeljne vizije da su sva bića Božja stvorenja i dio univerzalnog bratstva. U tom duhu zauzimaju se za pravdu, mir i skrbe se za sva Božja stvorenja diljem svijeta. Oni su i naša ispružena ruka po kojoj se očituje djelotvorna Kristova ljubav. Naše nesebične žrtve i molitve velika su im pomoć. Neka mjesec listopad, u kojem više negoli inače razmišljamo o misijskom poslanju koje smo primili na krštenju, bude motivacija za još veću žrtvu i molitvu.

Sveta Terezija od Djeteta Isusa – suzaštitnica misija

Sveta Terezija od Djeteta Isusa i Svetog Lica (Thérèse Martin) rođena je Alenconu, u Francuskoj, 2. siječnja 1873. Bila je najmlađe od devetero djece oca Louisa Martina i majke Marie-Zélie Guérin, danas svetaca Katoličke crkve. Prvi kršćanski odgoj Terezija je primila od majke, no otac je u tome imao takoder aktivnu ulogu. Terezija je sama o njemu posvjedočila: „Dosta mi je bilo promatrati svojeg oca kod molitve pa da vidim kako se mole svetci.“ U četvrtoj godini života umire joj majka i obitelj nakon toga seli u Lisieux.

U žarkoj želji da uđe u samostan, Terezija je s ocem i sestrom Céline poduzeala hodočašće u Rim, da bi papu Leona XIII. zamolila za dopuštenje. Papa ju je kod jedne audijencije – gdje je bio upriličen susret s njime – uputio na redovit put, preko mjesnih crkvenih poglavara u njezinoj biskupiji, što ju je nemalo razočaralo, ali ne i slomilo. Dobivši konačno

dopuštenje od mjesnog biskupa, Terezija je napokon u ponedjeljak 9. travnja 1888. ušla u karmel u Lisieuxu. Imala je 15 godina. Ušavši u samostan „da bi spašavala duše i molila za svećenike“, ustrajala je u tom poslanju sve do svoje svetačke smrti, 30. rujna 1897. Umrla je od tuberkuloze u 25. godini života. Papa Pio XI. proglašio ju je blaženom 29. travnja 1923., a dvije godine kasnije, 17. svibnja 1925., proglašena je svetom.

Terezija je u karmelu proživjela devet godina, vršeći redovite samostanske dužnosti: molitvu, razmatranja, redoviti posao, ručni rad i ostalo. Sve je to obavljala s velikom ljubavlju prema Bogu i dušama za koje je prikazivala sve svoje molitve i trpljenja, kojih nije nedostajalo u njezinu redovničkom životu. Uzor su joj bili osim Isusa i sv. Ivana Orleanska, sv. Ivan od Križa i sveta Terezija Avilska.

Po nalogu svojih samostanskih poglavarica, opisala

je svoj život u autobiografiji, koja je nakon njezine smrti objavljena pod naslovom *Povijest jedne duše*. Na poseban je način živjela duhovnost djetinjeg odnosa prema Bogu – „duhovno djetinjstvo“, što je i opisala u svojoj autobiografiji. Razvila je novi način postizanja svetosti, nazvan „mali put“ – spremnost srca da sve čini iz ljubavi prema Bogu i ljudima. Imala je za geslo: „Samo ljubav vrijedi!“

Terezija je sanjala da postane misionarkom, a svoj misijski poziv ostvarila je po svojim molitvama i žrtvama za misije i misionare. Jednom je napisala: „Moja slaba ljubav, moje male patnje, blagoslovljene od Boga, čine da je Bog ljubljen nadaleko.“

To je Terezijin „mali put – misij-

ski put“, put jednostavnog življenja svakodnevnicu osjećajući se ljubljenim od Boga, svjesno pristajući uz ljubav i uvraćati ljubavlju za ljubav.

Budući da je prije smrti rekla da bi željela provesti svoje nebo čineći dobro na zemlji, ona je postala zaštitnica misionara i misija te nastavlja svoje poslanje i danas.

Uza sv. Franju Ksaverskoga proglašena je suzaštitnicom misija, a 1997. godine, o 100. obljetnici njezine svetačke smrti, papa Ivan Pavao II. proglašio ju je naučiteljicom Crkve. Na 15. svjetskom danu mladih te iste godine, u Parizu, Ivan Pavao II. postavio ju je za uzor mlađima današnjice.

Spomendan joj je 1. listopada. Zaštitnica je Francuske, Australije, Južne Afrike, Rusije, misionara, užgajivača cvijeća, oboljelih od AIDS-a i tuberkuloze, avijatičara i mnogih gradova, župa i škola. Sveta Mala Terezijo, moli za nas i za sve misionare i misionarke svijeta!

Svjetski susret obitelji i misijski zadatak za bolji svijet

Od 21. do 26. kolovoza u Dublinu se održao Svjetski susret obitelji. Tema susreta bila je *Evangelije obitelji – radost za svijet*. Bio je to deveti Svjetski susret obitelji, a održao se gotovo 25 godina poslije prvoga, održana na poticaj sv. Ivana Pavla II. u Rimu. Taj važan međunarodni događaj okupio je obitelji iz cijelog svijeta, da bi zajedno slavile, molile i razmišljale o važnosti braka i obitelji kao temelja našeg života, društva i Crkve. Na susretu 25. i 26. kolovoza sudjelovalo je i sam papa Franjo, koji je pozvao na sjedinjenje

u molitvi sa svim obiteljima svijeta, a posebno s onima u teškoćama.

Papinska misijska djela u Irsku tom prigodom organizirala su kreativan misijski natječaj za djecu – osmisljavanje misnice za papu Franju koja će mu biti darovana na susretu. Odaziv je bio iznimno velik te je u akciji svojim idejama i radovima sudjelovalo gotovo 4500 djevojčica i dječaka. Pobjednica natječaja bila je jedanaestogodišnja učenica 5. razreda Jane Boland.

Djevojčica Jane svojim radom istaknula je na misnici sve važno i

pozitivno u našem svijetu, koji se stalno mijenja, i poručila da, iako imamo slične interese, svatko je od nas poseban, a svi zajedno povezani smo u jedan veliki svijet. Povodom Svjetskog susreta obitelji papa Franjo podsjetio je da obitelj ima bitno mjesto u životu društva i u izgradnji bolje budućnosti za mlade.

**SARAJEVO: PROGLAŠENJE MISIJSKE GODINE
OD POČETKA LISTOPADA 2018. DO KRAJA
LISTOPADA 2019.**

Poslanica biskupa BK BiH o proglašenju Misijske godine i izvanrednoga misijskog mjeseca

Ujesen 2019. godine navršit će se cijelo stoljeće otkako je papa Benedikt XV. objavio apostolsko pismo *Maximum illud* (30. studenoga 1919.), koje je poznato kao *magna charta* suvremenih misionarskih nastojanja i početak novoga razdoblja evangelizacije.

U povodu te obljetnice papa je Franjo 22. listopada 2017. uputio pismo kardinalu Fernandu Filoniju, pročelniku Kongregacije za evangelizaciju naroda, koja ravnala sveukupnim misionarskim djelovanjem Katoličke Crkve. Tim pismom Papa je mjesec listopad 2019. godine proglašio „Izvanrednim misionarskim mjesecom“ u cijeloj Crkvi, s nakanom da se u Crkvi još više razbudi svijest o misijama i novim zanosom započne misionarska preobrazba života i dušobrižništva.

Kardinal Fernando Filoni potom se 8. travnja 2018., u ime Kongregacije za evangelizaciju naroda, obratio svim kardinalima i biskupima, predvoditeljima zajednica vjernika širom svijeta, potičući ih da u svojim sredinama odgovore na Papinu želju i na prikladan način provedu njegovu inicijativu.

Na zasjedanju naše Biskupske konferencije ove 2018. godine u Banjoj Luci odlučili smo pozvati sve vjernike, svećenike, redovnike i redovnike da se pridruže, posebice molitvom i dobrim djelima, ovim nastojanjima Crkve - koja je po naravi misijska - da se misionarsko poslanje ojača u životu i pastoralu svih naših zajednica. Naša je obveza u tom smislu još veća, jer su sve naše biskupije kroz malo manje od četiri stoljeća, od 1622. do 2006. godine, bile pod izravnom jurisdikcijom Kongregacije za evangelizaciju naroda i vrlo su joj zahvalne za sverdnju i svakovrsnu potporu i pomoć.

Stoga, ujedinjeni s nakanom i djelom cijele Crkve, pozivamo vas da zajedno podržimo ovu plemenitu nakanu pape Franje i predlažemo:

- Uključiti Nacionalne uprave PMD i dijecezanske misijske urede da se stave na raspolaganje župnicima u smislu organiziranja predavanja ili neke promidžbe misija;
- Preporučiti župnicima da se iskoristi prisutnost misionara i misionarki radi animiranja misijskoga djela Crkve;
- Preporučiti zajedničku molitvu za misije u župama naših biskupija na kraju Misa na sve nedjelje i svetkovine, od početka listopada 2018. do svršetka listopada 2019. godine, prema obrascu koji predlažemo;
- Održati jedan od narednih redovnih koronskih sastanaka svećenika o temi misija, prema pismima pape Benedikta XV. i Franje, Dekretu o misijama *Ad gentes* Drugoga vatikanskog sabora i drugih crkvenih dokumenata o misijama;
- Održati predavanja o misijama na Dan Fakulteta u Sarajevu 2019.;
- Prikupljati materijalnu pomoć za misionare i njihove suradnike, gradnju molitvenih i pastoralnih prostora i školovanje svećeničkih i redovničkih pripravnika u misijskim zemljama;
- Moliti misijsku krunicu svakoga dana tijekom mjeseca listopada 2019. u obiteljima i zajedničku u župnim zajednicama, a bilo bi poželjno da župnici tada za vjernike pripreme dovoljan broj „misijskih krunica“, koje sa svojih pet boja simboliziraju Crkvu na svih pet kontinenata: zelenu boju predstavlja Afriku, crvenu Ameriku, bijelu Europu, plavu Oceaniju i žuta Aziju.

Proglašavajući misijsku godinu i izvanredni misionarski mjesec u našim biskupijama, sve vas srdačno pozdravljamo i, po zagovoru svih svetih zaštitnika misija, želimo vam svaki Božji blagoslov.

Sarajevo, 18. rujna 2018.

Vaši biskupi:
Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup metropolit vrhbosanski i
predsjednik BK BiH, s. r.

Mons. Tomo Vukšić,
vojni biskup, s. r.

Mons. Franjo Komarica,
biskup banjolučki, s. r.

Mons. Ratko Perić,
biskup mostarsko-duvanjski i
ap. upr. trebinjsko-mrkanski, s.r.

Mons. Pero Sudar,
pomoćni biskup vrhbosanski, s. r.

Mons. Marko Semren,
pomoćni biskup banjolučki, s. r.

MOLITVA ZA MISIJE
Otkupio si, Gospodine, krvlju svojom ljude iz svakoga plemena i jezika, puka i naroda, i postali smo kraljevstvo Boga našega!
- Kličite Gospodinu svi narodi!
- I služite mu u veselju!

Pomolimo se: Pogledaj, Bože, naš stvoritelju, i obazri se na zasluge Krista svoga, koji je samoga sebe dao kao otkupninu za sve ljude, te učini da od istoka sunčanoga do zapada svi narodi, po djelovanju misionara, veličaju tvoje Ime i da se na svakome mjestu prinosi i prikazuje čista žrtva Tvojim Imenom! Po istom Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Opustjela polja

Glad! Strašna je to riječ. Svima je na ustima u nepreglednim predjelima naše misije u Sunder'banskim džunglama. Čuje se ona i po rižištima, koja su nekoć bila plodna, kao i uz obale rijeke Gangesa. Opustjela su polja, u mnogim mjestima nije ni bilo žetve. Posvuda je strašna bijeda. Pred misijskom postajom na stotine ljudi redovito čeka na milostinju, na šačicu rije. Činimo koliko možemo. Prosimo na sve strane za ove naše bijednike. Dolazimo i k vama, dragi naši prijatelji, da i vas u ime Spasiteljevo zamolimo za koji mali dar. Prije nekoliko dana obišao sam skoro sva naša sela. Želio sam se sa svima sastati, sve utješiti i pružiti im barem prvu pomoć. A i rekao sam im da će se i vama javiti, da će vas obavijestiti o njihovoj bijedi, o njihovim potrebama.

Spremala se oluja. Blatni put do sela Das Numbera uvijek je bio jedan od najtežih putova naše misije. No, u kišno doba jedva si možete zamisliti kakvo je stanje toga puta. Grozica me trese već dugo vremena, pa sam s velikom mukom predvečer prispio u selo. Uputio sam se odmah

od kuće do kuće, da ih sve pohodim. Prva je Srikantova kuća. Četvero djece – kost i koža. Duboko su mi se poklonili. U znak počitanja dotaknuli su se svećeničkih nogu.

Nije trebalo govoriti o bijedi, jer su dosta govorila ona mala upala lica, govorila je bol na licima oca i majke, što ne mogu obrisati suze s lica svoje ogladnjene djece. Srikanto mi reče: »Za nas je svejedno, i ako nemamo, strpimo se. No dječica plaču i plaču...« Ali za njih je velika utjeha, da je svećenik među njima. Oni znaju da ćemo mi nastojati pomoći im koliko god više budemo mogli.

Kleknuli smo. Molitve sam morao sam moliti, jer oni su katekumeni. Naucili su tek »Zdravo Marijo«.

Bila je kasna noć, kad sam se vratio u kapelicu. Katehista je pripravio nešto hrane za mene: rižu i spržene tikve. To će kroz osam dana biti moja jedina hrana. Od srca mi je svagdje dana, pa je bila i tečna i dostatna.

Podne je. Lipansko je sunce upalilo, da glava puca. A mene još nije puštala grozica. Poslije svete mise u Das Numberu uputio sam se u selo Kummokhali (Selu tikava). Put sam znao, no od velika umora i groznice nisam ni opazio da sam na jednom raskršću krenuo krivim putem. A to je značilo: koji sat više pješačenja. Da sam zdrav, ne bih mario za to, no danas je, uistinu, bilo teško. Nakon svako pola sata morao sam se odmarati. A bio sam i gladan. Oko dva sata stigao sam pred seosku kapelicu. Katehista je već bio zabrinut, da mi se nije što dogodilo, budući da su me već izjutra očekivali. Pomolili smo se zajedno za selo, za

Društvo poštara grada Zagreba, koji su ovu kapelicu prije rata sagradili. Kapelica je posvećena Karmelskoj Gospo. Eto, krasan spomenik tim vrijednim poštarama našeg milog i slavnog grada!

Plać zbog gladi

Do Kumrokhali još je nekako išlo – no što dalje, to gore. Put do slijedećeg sela Čuncure najdulji je. Po noći opet velika kiša pretvorila je put u pravu kaljužu. Katehista Šudhin dao mi je štap svoga pokojnog oca. Krupna stvar – kao kakav balvan! Još iz vremena, kad su i po ovim selima tigrovi gazdovali i tjerali strah u kosti. No, put je tako klizak, da ni štap nije mnogo pomogao. Ideš dva koraka naprijed i tri natrag, a koliko puta sjedneš u blato... to je bolje i ne brojiti!

S velikog polja izbismo pred Nogenovu kolibu. Nogen je kost i koža. Njegovo selo je naše najsiromašnije selo. Svake godine njih pohodi bijeda, no ove godine je tako teško, da u dva do tri dana jednom jedu. Odijela su im potpuni dronjci. Iz jednog kuta izvukla se starica Nogenova majka. Sva je radosna, što sam opet došao. Pokazuje bolnim pogledom na svoga malog unuka. »Gladan jel!« reče mi i suze joj obliše staračko lice. I ona je bila gladna, no eto, na sebe je zaboravila i misli samo na svoga mezimca. Zatim sam pohodio Jitenu. Jedva sam se uvukao u njegovu kolibicu. Tu je još veća bijeda. Četvero djece, jedno je u majčinu naručaju. I oni plaču. Jedva vam mogu opisati kako se čovjeka bolno doima plač izgladnjene djece. Ah, možda ga vi nikada niste čuli. Dao dragi Bog da ga nikad ne morate čuti... !

Katehista Šudhin pripravio je nešto riže i skuhanog povrća. Blagoslovio sam hranu, uzeo nekoliko zalogaja i ostalo poslao Jitenu i njegovoj dječici. Od velikog putovanja i ja sam bio i umoran i gladan, no dva zalogaja i sreća, da sam mogao dijeliti hranu s tim sirotanima, bilo je više nego što sam mogao toga dana željeti.

Uoči je Petrovdana. Sutra je imenдан moga oca. Kleknuo sam u tami pred mali zemljani oltar kapelice i molio se. Kako dugo sam se molio, ne znam. Moleći se, zaspao sam. No znam da su mi zadnje misli bile kod kuće, kod roditelja, kod vas, prijatelji i dobročinitelji.

Petrovdan. Molitve i žrtve ovog dana prikazao sam za oca. Prva misa bila je ujutro u Čunčuri, druga navečer nakon pet sati pješačenja u Bamon-pukuru. To je naše najudaljenije selo. Sada četiri dana pješke natrag put Bošontija.

Susret s bikovima i kokošima

Baš smo izšli pred selo, kad jedna otrovница skoči pred mog slugu. Dobro

mi je došao onaj debeli Šudhinov štap. Jedan zamah i glava joj je bila smravljenia. No, eto naskoro i još veće nevolje. Cijela vojska crnih bikova pred nama. I baš kad smo zašli među njih, počeli su oni dizati njuške i uperivši svoje rogove kao kakve strojnice, krenuli ravno prema meni. Pastiri su od straha utekli, a i moj sluga samo gleda gdje će si zakloniti glavu. Dijelio nas je tek mali nasip. Junački se uspravio na nasipu, zapuhah psss, i naglo otvorio svoj kišobran. I gle čuda! Bikovi stadoše, još jednom zapuhaše, i kao na zapovijed okrenuše svoje rogove i – u trk! Spasio sam si, eto, svoj metkovski obraz! Nego, da se ne bih previše uzoholio, moram vam to spomenuti – no nemojte pisati u Metković! – da su mi se noge »malo« tresle tamо oko koljena, i da mi je tropski šešir kliznuo s glave. Možda ga je vjetar bacio ...

Pastiri polako proviruju svoje glave iz rupa, misleći, po svoj prilici, da će me vidjeti na rogovima bikova. Kad su me ugledali na nasipu, začuđeno će jedan mališ: »A re, strašan ti je to šaheb!

Samo se uspravio, a toliki bikovi rep uvis, i dali se u trk... A re, a re!«

Eto, toliko do znanja, da vidite da se s Metkovčanima nije šaliti...

Poslije podne trećega dana prispjeli smo na rijeku. Tu je čekala mala urođenička lađa. »Evo, sad će niz rijeku!« veli lađar. »Evo sad!« ovdje se pod uplivom tropskog sunca – koji puta jako produlji. I mi smo to iskusili. Sjedimo već dva sata.

Ladića može držati tek nekoliko ljudi, no odnekuda je nabasao trgovac kokošiju sa ništa manje nego sedam košara punih pernatog roda. Pomislio sam: »U dobru ćes društvu putovati!« Došla je, međutim, i jaka kiša, pa smo prokisli mi, prokisle koke i pijetli i pijetlići. A prokisle koke, pijetli i pijetlići ne mirišu baš previše ugodno! No eto, to su naši mali križevi. Čučnuo sam među košare. Jedan pijetlić kao da me samilosno gleda i pita: »Koja je sreća tebe amo donijela?«

Na rastanku sam bio obdaren s nekoliko stotina sitnih kokoših – buha i buhica...

Molitva ocu Anti Gabriću

Dragi oče Ante Gabriću, molim te u svojoj nevolji da po tvojem zagovoru ozdravim. Draga Majko Božja, molim te pomozi svojim zagovorom kod Isusa da molba oca Ante bude uslišana. Isuse, Bože moj, primi milostivo molbu oca Ante i zagovor Majke svoje Marije i udijeli mi ozdravljenje na veću slavu tvoju te na taj način dopusti da otac Ante bude uzdignut na čast blaženika. Amen.

Otac Ante Gabrić rođen je u Metkoviću 28. veljače 1915. godine. U Metkoviću je završio osnovnu školu i dva razreda građanske škole prije nego što je otšao u Isusovačko sjemenište u Travniku, gdje je primljen 1926. Maturirao je 1933. godine, a iste godine je primljen u isusovački novicijat. Nakon toga upisao je studij filozofije, koji do 1938. godine polazi na sveučilištima u Italiji. Krajem te iste godine odlaže kao misionar u Indiju. Ondje završava teologiju, a za svećenika je zaređen 21. studenoga 1943.

Posvećuje se misionarskom radu među hinduistima, muslimanima i malobrojnim katolicima. Pomaže ljudima u bijedi, osniva seoske škole, gradi kapele, zanatske škole i bolnice. Narodu pomaže

oko gradnje koliba, nasipta i putova. Posebno se brinuo za udovice hinduista, koje su bile prognane iz društva. Za njih osniva dom, a djecu im smješta u sirotišta. Osnovao je misiju postaju „Maria Polli“ u Boshontiju, s vjerskim, zdravstvenim i humanitarnim ustanovama. Osnovna škola u Kumrokhaliju danas nosi ime „Otar Ante Gabrić“. Za života je pokrstio tisuće ljudi. Blisko je suradivao sa sv. Majkom Terezijom.

Umro je 20. listopada 1988. u Kolkati, a pokopan je, po svojoj želji, pod palmama u misiji „Maria Polli“. U njegov grob stavili su grudu hrvatske zemlje iz Metkovića, koju je sa sobom ponio iz domovine, i bočicu s vodom iz Jadranskog mora.

Zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Bozanić

otvorio je u 28. veljače 2015. u Zagrebu biskupijski postupak za proglašenje blaženim služe Božjeg o. Ante Gabrića, na 100. obljetnicu njegova rođenja.

Molimo Boga da o. Ante Gabrić bude što skorije proglašen blaženim.

Otac Ante kazivao je: „U molitvi i žrtvi reci Isusu: 'Ja želim da se mnoge duše obrate!' Izidor Poljak ima divnu pjesmu, u kojoj, među ostalim, kaže: 'Kud god koračam, hoću da bacam snopove zlatne svjetlosti!' To je nešto lijepo. Ne malo svjetlosti, nego snopove svjetlosti. To znači biti misionar. Molio bih vas, nemojte molitve i žrtvice ostaviti samo za Svjetski dan misija. Čitav tvoj i moj život mora biti misijski.“

Sveti Ivan Gabrijel Perboyre, lazarišta i mučenik u Kini

Njegov brat Ljudevit odlučio je poći u misije, ali na putu prema ljubljenoj Kini umire. Imao je samo 24 godine. To će veoma pogoditi Ivana Gabrijela. Uskoro će i on zatražiti od svojih poglavara da mu dopuste da nastavi ondje gdje je njegov brat stao, da otide u misije. U to vrijeme misijsko poslanje uglavnom je vodilo u Kinu.

Ivan Gabrijel stiže u Kinu u kolovozu 1835., u ozračju raznih predrasuda o Kini kao o mjestu smiješnih praznovjerja. Nakon kratka vremena prilagodbe u Macau, Ivan Gabrijel započeo je dugo putovanje i nakon osam mjeseci stiže u Honan, u Nanyang, gdje je započeo učenje jezika. Nakon samo pet mjeseci počeo se sporazumijevati s ljudima, što mu je bio poticaj za ozbiljan početak njegove misije. Pohađao je male kršćanske zajednice. U Hubeiju je vršio intenzivan apostolat. Mnogo je trpio, na tijelu i u duši. Stalno se preporučivao svojima da mole za njega i za njegovu svetost. Nije se smatrao boljim od domaćih ljudi. Živio je život poniznosti i u trenutcima tamne noći.

Kršćanstvo u Kini se još od 1794. smatralo zabranjenom religijom. Godine 1839. kineski car će započeti strašno progonstvo kršćana. Ni misionarima nije bilo lako. 15. rujna 1839. Ivan Gabrijel je u Cha-yuen-kenu bio s još dvojicom lazarista, ocem Wangom, Kinezom, i ocem Baldusom, Francuzom, te franjevcem Rizzolatijem, kad je stotinjak vojnika krenulo na njih. Pobjegli su svaki na svoju stranu. Nakon izdaje jednog katekumena otac Ivan Gabrijel bio je uhvaćen. Tada započinje njegova agonija. Bio je zatočenik bez ikakva prava i zaštite, izložen nemilosrdnim udarcima čuvara. Na ispitivanju je hrabro ispovjedio da je svećenik i da se nikada neće odreći vjere u Isusa Krista. Odbio je pogaziti križ. Kad su od njega tražili da izda ostalu braću, odbio je takav izdajnički čin. Njegova ustrajnost još je više pojačala okrutnost njegovih protivnika. Čak su i kršćane prisiljavali pljuvati po njemu.

11. rujna 1840. svojim mučiteljima je rekao: „Radije ću umrijeti nego se odreći svoje vjere!“ Tad su ga osudili na smrt. Mirno je čekao trenutak svojeg odlaska k Ocu. S njim su na stratište doveli i sedmorici zločinaca. Dok su ubijali jednoga po jednoga od zločinaca, otac Ivan Gabrijel bio je sabran u molitvi, na iznenadenje svih. Svakli su ga, doveli do grede u obliku križa, vezali mu vrat i odrubili glavu. Tako je otac Ivan Gabrijel umro na sličan način kao i njegov Spasitelj. Sav njegov put svećenika i redovnika bio je primjer predana i beskompromisna misionara.

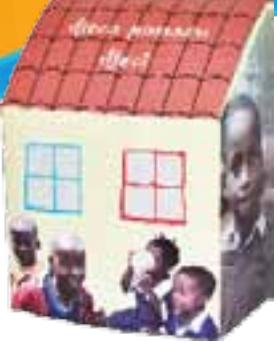
Dana 10. studenoga 1889. papa Lav XIII. proglašio ga je blaženim, a 2. lipnja 1996. papa Ivan Pavao II. proglašio ga je svetim.

Vlč. Odilon Singbo

Jean-Gabriel rođen je u Mongestuju, u Francuskoj, 6. siječnja 1802. godine, u obitelji koja je dala Crkvi tri lazarišta i dvije kćeri u družbi Kćeri ljubavi. Ivan je u takvu okruženju dobio sve potrebno za krepostni život. Nakon Francuske revolucije društveno-crkvena situacija nije bila baš obećavajuća. Mnoge su crkve bile devastirane, samostani uništeni, a duše ostale bez pastira. Stoga želja za svećenstvom u tom kontekstu nipošto nije bila za Ivana neka čežnja za lagodnim životom, već hrabrost za herojsko djelo.

Svaki odlazak gotovo uvijek je značio potpuno napuštanje obiteljskog ognjišta, odričanje od ljubljenih osoba. Ivan je izabrao kongregaciju koju je osnovao sveti Vinko Paulski 1625. za evangelizaciju siromašnih. Od 1818. do 1835. bio je misionar u svojoj zemlji, u Francuskoj. Najprije u svojoj formaciji kao uzoran novak, a potom, nakon svećeničkog ređenja 1826., kao odgajatelj bogoslova.

I premda je njegov poziv iznenadio roditelje, oni ga nisu prestali pratiti u njegovu hodu; ta i njegov ujak Jakov i brat Ljudevit bili su lazarići.

ZA MISIJE I MISIONARE:

Pizzeria „Don Andjelo“ 40 KM * Branko Perković 100 USD * Anto (Franjo) Jurić 30 KM * Ivanka Arayanja 100 KM * Župa Odžak 1.547,90 KM + 1.981,50 kn + 254,30 EUR + 220 SWF * Zrinka

Drmić 50 KM * Kristina Mandić 50 KM * N.N. 200 KM * Župa Turić 783 kn + 531 KM + 75 EUR * Jozo Vladić 830 KM + 10 EUR + 20 kn * Anda Raguž 100 KM * Župa Rašeljke 1.200 KM * Obitelj Ždenke Zovko 200 KM * Iz župe sv. Ivana ap. i ev., Mostar: Mira Iavanaugh 100 KM, Nadinka Kordić 10 KM, N.N. 50 KM, Mara Čule 50 KM, N.N. 50 KM * Ruža Marić 100 KM * Sestre Milosrdnice, Ljubiški 250 EUR * N.N. svećenik 200 KM * Župa sv. Ivana Krstitelja, Špišić Bukovica 100 kn * Benediktinski samostan sv. Andrije, Rab 100 kn * OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo 180 kn * Benediktinski samostan sv. Nikole, Trogir 400 kn * Luka Savin 300 kn * Božidar Škarec 100 kn * Ivo Marušić 100 kn * vč. Ivan Janeš 600 kn + 500 kn * N.N. 465 kn * Vinko Klarić 150 kn + 50 kn + 50 kn + 150 kn * Kandidatura-Kćeri Božje ljubavi 1.000 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 50 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Danica Andrešić 100 kn * Josip Barnjak 40 kn * Župa Soblinec 2.780 kn + 10 EUR * Župa Margečan 300 EUR * Župa Rođenja Marijina, Labin 1.800 kn * Ante Matković 50 kn * Tomica Vuković 1.100 kn * Hrvote Cerovac 200 kn * Štefica Sponare 100 EUR * Tomislav i Dragica Ivošević 100 EUR * Ždravka Lovrić 50 kn * Tomislav Škroza 200 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Nikola Tomkić 250 kn * Ivana Josipović 100 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn * Žoja Zubčić 50 kn * N.N. 50 kn * Davor Kolundžić 150 kn * Midhad Huskić 50 kn * Goran i Vedran Šipek 50 kn * Ana Kelava 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Ivan Dabro 100 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Ivo Marušić 100 kn * Danijel Krizmanić 200 kn * Božidar Škarec 120 kn * Nedjeljka Koprivec 50 kn * Miroslav Fadić 100 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Ivica Bradara 150 kn * Župa sv. Mavra opata, Bosilejovo 200 kn * Župa Prlišće 100 kn * s. Bonifacija Barun 1.000 kn * Zrinka Kršković 60 kn + 150 kn * Župa La-bin 2.000 kn * Ivan Hovanjec 50 kn * Blagoje Kordić 100 kn * Vedran Vuković 160 kn * Manja Bunjevac 50 kn * Zvonko Slivac 50 kn * Paulina Petrović 100 kn * Smiljana Dragić 100 kn * Ivana Sikić 3.200 kn * Danica Butorac 300 kn * Marija Jelenković 100 kn * Božica Galić 200 kn * Marija Krizek 50 kn * Mira Lučić 300 kn * Jela Đurić 100 kn * Alojzija Bakula 300 kn * Koločrat, Hvar 100 kn * Slavica Pandža 100 kn * Milka Tomašković 100 kn * Marina Starešinović 50 kn * Ljerka Isgum-Vorgić 50 kn * Dragica Radoš 100 kn * Bernarda Ćutuk 50 kn * Ivan Kosić 58 kn * Gordana Goleš-Ivanović 50 kn * Marija Nada Sluganović 50 kn * Blagoje Kordić 100 kn * Marija Brekalo 350 kn * Valentino Mijandrušić 40 kn * Maja Hovanjec 50 kn * Dragica Čirjak 30 kn * Sestre Milosrdnice 50 EUR

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Paula Franjić 70 KM * Tončo Zelenika 200 KM * Ivica Vrdoljak 50 kn + 50 kn * N.N. 200 kn * N.N. 465 kn * Sandro Jakopčević 75 kn + 100 kn * Josip Kordić 100 kn * M. Mar 100 EUR * Ivan Kokorić 50 kn * Branko Dragojević 350 kn * Blaženka Šrdarović 30 kn * Blaško Kivić 200 kn * Ivka Pavić 300 kn * Ivan Brunec 200 kn * Tomislav Škroza 200 kn * Veronika Radić 200 kn * Pero Petanjak 100 kn * Marijana Medvidović 150 kn + 350 kn * Zrinka Čale 200 kn * Zdenka Guč 100 kn * Ljubomir Lazeta 50 kn * Tonči i Željka Medić 100 kn * N.N. 200 kn * N.N. 200 kn * Anto Stipić 500 kn * Matilda Labaš 10 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Nada Alfirev 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA I MISIJSKE KUTIJICE:

Župa Međugorje 2.466 KM * N.N. 50 EUR * Krizmanici i propovjednici ţupe sv. Alojzije Gonzaga 400 kn * Darinka Gatar 65 kn * Marija Nikolić 50 kn * Stjepan Kozeljak 50 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Tomislav Siljadi 710 kn * Dalibor

Patačić 13 kn * Župa Soblinec 90 kn + 500 kn * Karla Bobanović 54 kn * Pekarna „Marija“ 151 kn * Vesna Varga 168 kn * Dinko Rogulj 200 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVE-ČENIKA U MISIJAMA:

Ivana Žilić 20 KM * Gojko i Ljilja Zovko 500 EUR * Molitvena zajednica „Emanuel“ 360 KM * Tomislav Bilić 150 kn * N.N. 465 kn * Nikola Crnković 700 kn * Duška Corić 3.800 kn * Matija Knežević 50 EUR * Franjo Stojić 40 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DIJECU:

Nada Rupčić 100 KM * Jure Rupčić 700 KM * Nikola Slišković 100 KM * Irena Šimić 30 KM * Marinko Hudolin 200 kn * Marica Marčelja 200 kn + 250 kn + 400 kn * Vesna Hecimović 200 kn + 200 kn * Slavko Volarević 20 kn * Josip Rajčić pok. Mara 40 kn * N.N. 180 kn * Vikica Šalić 300 kn + 300 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

„Komping“ d.o.o. 100 KM * Anda Mihaljević 100 KM * Ivanka Doko 25 KM * Mara Jurić 70 KM * Tončo Zelenika 200 KM * Dubravko Dujmić 100 kn * Vesna Erdec 75 kn * Nada Vuković 50 kn * Dubravka Polovčić 300 kn * Anda Švoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Josip Župan 50 kn * Josip Trbara 200 kn * Josip Munivrana 14 kn * Igor Končar 150 kn * Dario Mavrić 100 kn * Obitelj Cović 70 kn * Ivanka Boras 100 kn * Venka Šunjerga 400 kn * Župa Putniković 2.270 kn * N.N. 150 EUR * Danijela Lalin 300 kn * Kata Krnić 78 kn * Jozo Čavar 100 kn * Veronika Valičević 50 kn * Tomislav Škroza 200 kn * Sonja Kovačević 200 kn * Marija Kučić 50 kn * J. Zrnó 30 kn * Ana Sporiš 100 kn * Danica Humek 20 kn * Verica Grbić 270 kn * Marija Galić 50 kn * Vjera Rukavina 30 kn * Kata Kračun 100 kn * Amica Keškić 149 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Darko Azinović 100 KM * Sandro Jakopčević 50 kn + 50 kn * Nataša Begović 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Anica Lovrić 20 KM * Mario Lovrić 25 KM * Ivana Miličević 50 KM * Vesna Mohorovičić 40 kn + 40 kn * Ivan Slišković 200 kn * Mate Barać 20 kn * Ružica Medvarić-Bračko 133 kn * Viktorija Vičić 100 kn * Željana Nižić 50 kn * Stipe Čizmić 50 kn + 50 kn * Dario Casar 150 kn * Mírna Nethig 100 kn * Ivka Nedlić 50 kn * Šrećko Botrić 150 kn * Marija Vuković 100 kn * Đurđica Jagar nec 100 kn * Zlatko Tomljenović 3.500 kn * Štane Radulović 50 kn * Mladen Črnkočić 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Blaško Kivić 200 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 70 kn * Danijela Lednicki 50 kn * Marija Daniela Krmic 1.000 kn * Tomislav Škroza 200 kn * Igor Račić 100 kn * Kata Sabelja 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Zupa Rasno 1.200 KM * Božidar Šoša 100 kn * Robert Skejcić 150 kn * Ljubica Vuković 1.774 kn * Katica Franičević 400 kn * Kata Zubak 100 kn * Vjekoslav Vuković 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Jozo Hrkac 50 KM * Ruža Dokonjaš 30 kn + 30 kn * Iva Miličević 200 kn + 200 kn * Dubravka Pavišić 50 kn + 50 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Kristina Jurković 200 kn * Marija Horvat 50 kn * Armando Illich 50 kn * Lidija Jušić 50 kn * Ana Mrgan 100 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Župa Soblinec 600 kn * Zdenka Sabljic 750 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Marija Katić 250 EUR * Ivana Smoljan 100 EUR * Ivan Prskalo 20 KM * Provincijal sestra Milosrdica, Sarajevo 200 EUR * Darija Iavanaugh 140 KM * N.N. 100 kn * Marija Barać 20 kn * Stana Prskalo 150 kn * Ružica Medvarić-Bračko 133 kn * Igor Pivac 500 kn * Romano Tripalo 150 kn * Šrećko Botrić 150 kn * Katarina Vajduhar 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Puhařić 40 kn * Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Nikolina Petrović 5 KM * Božo Lovrić 30 KM * Mírna Marjanović 100 kn * Ivica Matičević 100 kn * Ivanka Tunjić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn * Obitelj Sukser 200 kn

ZA MISIJE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Jozo Hrkac 50 KM * N.N. 465 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

T. K. 90 KM * Maja Marija Prelec 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Ružica Medvarić-Bračko 133 kn * Agneza Kovacić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

Ivana Vidović 50 KM *

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJI:

Biljana Mandić 40 KM * s. Celina Crnoja 100 EUR * Matija Škrobo 30 KM * Andriana Filipović 600 KM * Tomislav Borovac 180 kn * Matija Knežević 100 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N.N. 300 kn * I.S. Pula 50 kn * Matija Knežević 50 kn * Ivona Marić 2.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa Žabljak 550 KM * Župa Zgošća – Kakani 450 KM * Župa Čajdraš 496,60 KM + 190 EUR + 210 kn + 20 USD * Josip 20 KM * Župa Posušje 1.000 KM * Župa Breza 150 KM * Župa Ilijas 200 KM * Župa Aladinići-Dubrave 765 KM * N.N. svećenik 2.000 kn * Župa Sv. Petra i Pavla, Mostar 3.050 KM + 100 EUR * N.N. svećenik 200 KM * Župa sv. Luka Evangelist, Mostar 2.050 KM * Ruža Vukadin 500 kn * Marijan Glavina 200 kn * Marko Zvonimir Bulimbašić 100 kn * A. Harča 20 kn * Jure Krešo 200 kn * Mirjana Fitz 50 kn * Jadranka Baučić 100 kn * Župa Ponikve 3.650 kn * Luka Tuzlak 50 kn * Franjevački samostan sv. Antuna, Hrvatska Kostajnica 150 kn * Fabris Michele 20 kn * Marija Bošnjak 50 kn * Ivan Jambrošić 50 kn * Marlon Macanović 20 kn * Anda Marić 50 kn * Samostan sestara Naše Gospe, Zagreb 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Ivanka Benjak 100 kn * Vedran Vuković 100 kn * Marija Boldović 30 kn * Župa Svih Svetih, Sesvete 500 kn * Josipa Glibota 500 kn * Peter Herman 100 kn * Rozalija Nikolajć 100 kn * Davor Ritoša 50 kn * Marija Musladin 100 kn * Ivan Ilić 100 kn * Kristina Bilić 700 kn * Mila Žilić 100 kn * Ivanka Batarilo 100 kn * Melita Pavlinušić 500 kn * Marjanović 50 kn * Marija Ivančić 200 kn * Ljiljana Marija 50 kn * Družba Sestara Presvetog Srca Isusova, Rijeka 500 kn * Stjepan Paljug 20 kn * Ivan Kvesić 30 kn * Nerina Ćigui 50 kn * Tadija Pranjic 100 kn * Dinka Ilić-Roller 50 kn * Višnja Marjanović 350 kn * Matija Plantak 200 kn * Danica Krepeljević 50 kn * Školske sestre franjevke Krista Kralja, Split 500 kn * Dominikanski samostan, Rijeka 200 kn * Nenad Bosilj 20 kn * Ivan Havidić 200 kn * Danko Ivošević 250 kn * Katarina Mikić 100 kn * Josipa Burazer 200 kn * Slavica Bezjak 1.000 kn * Župa Gospe od Karmela, Pirot 500 kn * Župa sv. Petra apostola, Čista Provo 1.700 kn * Župa Bezgrešnog začeća BDM, Vetovo 850 kn * Stipica Šunjic 50 kn * Obitelj Jozici 200 kn * Kćeri Božje ljubavi, Provincija Božje providnosti 2.000 kn * Marko Švagelj 400 kn * Filip Babić 600 kn * Marica Boc 100 kn * Janja Rušec 200 kn * Marija Marčeta 100 kn * Dario Žižić 50 kn * Jozo Marinović 60 kn * Đurđa Novosel 100 kn * Josipa Buvač 50 kn * Franjevački samostan, Klanjec 350 kn * Tomislav Gulija 500 kn * Samostan Sv. Ivana Krstitelja, Pula 2.140 kn * Karmel Majke Božje Bistrice 200 kn * Antonio Malenica 50 kn * Župa Porodenja BDM, Srinjine 1.900 kn * Nevenka Vukadinović 30 kn * Franjo Balic 500 kn * Vesna Klepić 50 kn * Mirko Jokić 520 kn * Župa Presvetog Srca Isusova, Velika Pisanica 1.450 kn * Župa Duha Svetoga, Veliki Grdevac 1.970 kn * Albina Breškić 20 kn * Antonija Pupić 20 kn * Katarina Rodak 200 kn * Župa sv. Josipa, Dugi Rat 3.000 kn * Mario Bičak 3.200 kn * Carlos Arturo Fonseca Farfan 2.519 kn * Župa Umag i Župa Murine 4.040 kn * Anda Klarić 50 kn * Župa Putniković 800 kn * Župa sv. Kuzme i Damjana, Lastovo 2.509 kn * Župa sv. Jurja, Gornja Stubica 3.210 kn * Josip Vincek 100 kn * Katica Mijadžiković 100 kn * Franjo Kovač 100 kn * Župa sv. Josipa, Pula 500 kn * Župa sv. Stjepana Promučenika, Štefanje 500 kn * Ankica Ursić 50 kn * Olivera Matičev 100 kn * Cecilia Erman 200 kn * Župa Gospe od Zdravlja, Sibenik 500 kn * Samostan Karmel sv. Josipa, Levanjska Varaš 200 kn * Valent Posavec 100 kn * Mato Berišić 2.000 kn * Župa sv. Filipa i Jakova ap., Potravljje 25.000 kn * Luca Dozan 100 kn * Valter Župan 700 kn * Župa bl. Alojzija Stepinca, Kutinska Slatina 1.800 kn * Ivan Krželj 100 kn * Krešimir Žinić 300 kn * Kristina i Slavica Kajhranić 400 kn * Lucija Dančević Sočak 30 kn * Župa sv. Ivana Krstitelja, Delnice 1.421 kn * Vikica Schlosser 400 kn * Nada Krušak 30 kn * Silvije Beg 50 kn * Stanko Bobinec 180 kn * Ana Beceheli 30 kn *

Rako Jurkić 30 kn * Marijan Iža 100 kn * Marija Bagarić 50 kn * Zborna crkva sv. Vlaha, Dubrovnik 100 kn * Ivan Šakač 400 kn * Župa sv. Filipa i Jekovica Ap., Grobnik 100 kn * Pero Patanjka 50 kn * Božica Mateša 100 kn * Nada Grgić 100 kn * Vicko Vitasović 50 kn * N.N. 100 kn * Župa sv. Elizabete, Jažabet 1.185 kn * Župa Uzvišenja Sv.Križa, Dugo Selo 12.373 kn * Župa Uznesenja BDM Katedrala, Poreč 8.000 kn * Monika Klimente 300 kn * Marin Mužinić 100 kn * Dajana Ban Torcello 50 kn * Župa sv. Ivana Krstitele, Špišić Buškovića 100 kn * Katica Pavunić 100 kn * Vjekoslav Cindrić 100 kn * Antun Lončarek 500 kn * Ada Ritoša 200 kn * Kćeri Srca Isusova, Lasinja 500 kn * Župa Sv. Antuna Padovanskog, Daruvar 1.184 kn * Lukija Cvitak 300 kn * Stanislava Borovac 500 kn * Željko Vinković 100 kn * Dragica Povijač 100 kn * BALANDRA d. o. o. za turizam i trgovinu, Rijeka 500 kn * Dragutin Cindori 130 kn * Janko Bunić 400 kn * Župa Našašća sv. Križa, Vodice 4.665 kn * Ana Bertić 100 kn * Župa Sv. Ladislava Kralja, Punitovci 480 kn * Nevenka Dobrila 500 kn * Dragutin Šimek 500 kn * Nikola Tanković 1.000 kn * Nikša Marinković 200 kn * Dinko Šepić 50 kn * Zdravko Kovačević 150 kn * Vesna Vladušić 50 kn * Ana Cerdić 750 kn * Župa Porodenja BDM, Srinjine 650 kn * Milinka Hammer 20 kn * Željko Repar 200 kn * Peter Muše 100 kn * Veselka Bulić 50 kn * Zvonko Ladnjak 300 kn * Župa sv. Ante Padovanskog, Šibenik-Subićevac 1.600 kn * Grgo Birin 200 kn * Župa Sv. Jurja Mučenika i Srca Marijina, Garešnica 690 kn * Župa sv. Tome Apostola, Garešnica 917 kn * Sladana Čargonja 300 kn * Župa Sv. Antuna Padovanskog, Koprijnica 7.000 kn * Tomislav Mršić 5.000 kn * Župa svete Majke Terezije, Koprijnica 840 kn * Davor Cindrić 720 kn * Anka Dužnović 50 kn * Mirko Zrno 350 kn * Davor Škrbina 200 kn * Ivanka Benjak 100 kn * Župa BDM Snježna, Kutina 1.970 kn * Župa Svetе Obitelji, Osijek 2.900 kn * Marija Matijević 20 kn * Stjefica Spoljar 150 kn * Franjevački Samostan Sv. Franje, Rovinj 3.510 kn * Josip Kapor 500 kn * Dragi Ljevak 1.900 kn * Lidija Ositiek 100 kn * Pavao Mesaric

500 kn * Župa Sv. Karlo Boromejski, Okrug Gornji 27.500 kn * Lazar Čibarić 410 kn * Ana Cindrić 600 kn * Tihana Kvasina 100 kn * Zlata Colnar 20 kn * Kata Jurčić Marijanović 100 kn * Pero Jurešić 50 kn * Dr. Stjepan Kožul 250 kn * Župa sv. Mihovila, Zminj 1.600 kn * Marija Cuković 100 kn * Anda Corluka 200 kn * Jakov Radišić 50 kn * Josip Koščak 400 kn * Ivan Mraočić 100 kn * Miroslav Benić 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Isica Maša 50 kn * Slavica Žeba 50 kn * Branka Stojšić 20 kn * Župa Sv. Kuzme i Damjana, Kaštelir 2.300 kn * Župa sv. Spasa, Split-Mejaši 100 kn * Mara Slamić 30 kn * Klara Frlan 50 kn * Josip Barun 50 kn * Gvido Sorgo 20 kn * Marija Budimir 100 kn * Ranka Radonić 100 kn * Župa sv. Mihovila,ark., Kostanje 1.000 kn * Slava Horvat 200 kn * Župa Rogoznica 4.620 kn * Župa Gospe od Zdravlja, Jezera 2.000 kn * Antun Mužinić 100 kn * Ruđer Solić 100 kn * Augustin Mestrović 100 kn * Kristina Lisica 100 kn * Josip Malković 600 kn * Župa Labin Gornji i Raša 2.100 kn * Župa Labin Donji i Marciulčići 4.410 kn * Jadranka Jagodić 1.000 kn * Joso Pavić 450 kn * Milosrdne sestre sv. Križa, Rijeka 100 kn * Ružica Hartman 50 kn * Dario Madarin 100 kn * Zdravka Cindrić 200 kn * Dragutin Slatković 50 kn * Nikola Markušić 500 kn * Župa sv. Barbare djevice i mučenice, Samobor 680 kn * Župa Rođenja BDM, Skradin 500 kn * Violeta Cuberac 100 kn * Željka Tukić 200 kn * Alojzije Butko 200 kn * Jasminka Ramić 50 kn * Josip Mateša 200 kn * Željko Čobanov 30 kn * Župa Labin Donji 70 kn * Sandi Fabjanović 100 kn * Župa Sv. Barbare, Draž 850 kn * Ilij Božić 50 kn * Tomislav Bilić 100 kn * Snježana Viher 30 kn * Župa Sv. Kvirika i Julite, Višnjan 1.066 kn * Žarko Suško 100 kn * Tomislav Rogošić 604 kn * Nada Bereš 40 kn * Stjepan Vuk 750 kn * Mirjana Rožić 1.500 kn * Josip Munivrana 17 kn * Domagoj Galić 200 kn * Župa Sv. Marije Magdalene, Banici 50 kn * Darko Mardetko 10 kn * Obitelj Jozici 300 kn * Martina Horvat 100 kn * Smiljena Pičuljan 50 kn * Vjera Kolega 30 kn * Mato Mitrović 100 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * Josip Munivrana 28 kn * Nikolaj Ianković 50 kn * Župa Sv. Mihovil, Murter

5.000 kn * Davorin Turković 150 kn * Župa Majke Božje Fatimske, Orehovica 550 kn * Anita Mikec 500 kn * Mate Herceg 170 kn * Samostan Sv. Franje 200 kn * Iva Čulo 500 kn * Anto Meščić 300 kn * Marijana Stević 50 kn * Marijan Jelusić 2.350 kn * Josip Vadlja 80 kn * Boško Meić Sidić 150 kn * Stjepan Kašić 50 kn * Pavica Hajdić 100 kn * Paolo Lukež 2.000 kn * Meteljan 300 kn * Barabra Božić 200 kn * Barabra Božić 30 kn * Branko Zrinščak 70 kn * Župa Porodenja BDM, Srinjine 600 kn * Josip Munivrana 19 kn * Ružica Perković 40 kn * Zdenko Sušanj 50 kn * Karmen Tutić 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Darko Oprauš 80 kn * Župa Sv. Karla Boromejskog, Okrug 1.500 kn * Kristina Kučan Milec 100 kn * Luca Radman 20 kn * Žbuker, obrt za gradevinske rade dove, vl. Josip Matkotić 1.000 kn * Katarina Kovačić 50 kn * Mirjana Fitz 50 kn * Ivan Miškić 100 kn * Ana Poljak 100 kn * Marta Bošnjak 1.000 kn * Župa Uskrsnuće Kristovo, Čepin 5.100 kn * Dinić 10 kn * Služba Malog Isusa, Split 200 kn * Stanko Matoić 200 kn * Župa Soblinec 1.000 kn * Župa Sv. Franje Asiškog, Betina 3.210 kn * Župa Sv. Ivana Krstitelja, Berak-Oroljic 950 kn * Marijana Ćagaj 20 kn * Ivanka Žužić 100 kn * Brankica Mikulandra Sudar 50 kn * Marija Brpeljić Hladnik 100 kn * Anka Starc 50 kn * Zdenko Sterc 100 kn * Marija Skreblin Borovčak 90 kn * Niko Dropulja 100 kn * Krešimir Blažeković 50 kn * Zvonimir Zovko 350 kn * Josip Munivrana 17 kn * Marina Goretta 200 kn * Peran Sanja-Srećkova 100 kn * Ivan Matković 1.930 kn * Ždenka Barabara 200 kn * Andre Depikolozvane 200 kn * Iva Skrabić 20 kn * Hela Prpić 200 kn * Danica Buturac 1.000 kn * Vladimir Šipek 200 kn * Adam Okrugić 100 kn * Marija Žnika 50 kn * Ruža Krijan 25 kn * Dragica Horvat 100 kn * Danica Ćubrić 100 kn * Jadranka Kokot 50 kn * Natko Blagojević 100 kn * Župe Marija na Krasu, Savudrija i Kaštel 3.060 kn

MISIJSKA KRIŽALJKA – listopad 2018.

Rješenja iz prošlog broja: DON DANKO LITRIĆ, VENDELINA KVESIĆ

MARIJO, MAJKO MISIJA,
MOLI ZA NAS!

